VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ HAI

23.9.2024 (21.8 Giáp Thìn)

Số 115 (4092)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

HUẾ ĐẾN VỚI MẠNG LƯỚI THÀNH PHỐ SÁNG TẠO CỦA UNESCO:

Bằng "Kinh đô ẩm thực"

(VH). Huế lựa chọn lĩnh vực ẩm thực để xây dựng hồ sơ tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO (UCCN). Theo nhiều chuyên gia, ẩm thực là lợi thế và là động lực để góp phần khai thác công nghiệp văn hóa cho địa phương. Hiện nay địa phương đang phối hợp với các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL để xây dựng hồ sơ lĩnh vực ẩm thực tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo. Theo kế hoạch, hồ sơ sẽ trình UNESCO vào năm 2025. [5]

Nghệ nhân Mai Thị Trà trong một lần tham quan không gian thi chế biến ẩm thực Huế của sinh viên Trường Cao đẳng Du lịch Huế Ảnh: SƠN THÙY

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đến New York dự Tuần lễ cấp cao Đại hội đồng Liên Hợp Quốc [2]

QUY HOẠCH MẠNG LƯỚI CƠ SỞ VĂN HÓA VÀ THỂ THAO TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045:

Sẽ xây mới hai bảo tàng quốc gia và bốn công trình trọng điểm biểu diễn nghệ thuật... [3]

Để kho tàng bối cảnh điện ảnh không còn là... tiềm năng

[10]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Cần làm rõ quản lý di sản văn hóa ở Nam Định

● **LÂM SƠN**

Tuần qua, Cục Di sản văn hóa (Bộ VHTTDL) có văn bản số 1003/DSVH-DT gửi Sở VHTTDL tỉnh Nam Định để "tuýt còi" việc tiếp nhận bản phục hồi sắc phong tại Phủ Vân Cát thuộc khu di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia Phủ Dầy. Vì sao Cục Di sản văn hóa lại yêu cầu dừng việc tiếp nhận bản phục hồi sắc phong thì báo chí và dư luận đã phản ánh, chỉ rõ nên ở đây không cần thiết phải nhắc lại, tuy nhiên xung quanh vụ việc này vẫn còn đó vấn đề cần được làm sáng tỏ trong công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh Nam Định.

(Xem tiếp trang 2)

Thanh Hóa khẩn cấp bảo tồn, gia cố danh thắng hòn Vọng Phu [4]

Miếu Tiên cô, chuyện lạ có thật ở Nghệ An [8]

QUẢNG NAM:

Sạt lở đe dọa, dời cả thôn đến nơi ở tạm [12]

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đến New York dự Tuần lễ cấp cao Đại hội đồng Liên Hợp Quốc

Vào lúc 17h05 chiều 21.9 theo giờ địa phương (sáng 22.9 theo giờ Việt Nam), chuyên cơ chở Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và phu nhân cùng đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã tới sân bay quốc tế J.F. Kennedy, thành phố New York, Hoa Kỳ, bắt đầu chương trình tham dự Hội nghị Thượng đỉnh Tương lai, Phiên thảo luận chung cấp cao Đại hội đồng Liên Hợp Quốc khóa 79 và làm việc tại Hoa Kỳ.

Đại sứ Việt Nam tại Hoa Kỳ Nguyễn Quốc Dũng, Đại sứ, Trưởng phái đoàn Việt Nam tại Liên Hợp Quốc Đặng Hoàng Giang ra sân bay đón Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và phu nhân

Đón Tổng Bí thư, Chủ tịch nước và phu nhân cùng đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam tại sân bay quốc tế J.F Kennedy có Đại sứ Việt Nam tại Hoa Kỳ Nguyễn Quốc Dũng; Đại sứ, Trưởng phái đoàn Việt Nam tại Liên Hợp Quốc Đặng Hoàng Giang cùng cán bộ, nhân viên Đại sứ quán và Phái đoàn. Đây là chuyến công tác tham dự hoạt động đối ngoại đa phương và làm việc tại Hoa Kỳ đầu tiên của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước trên cương vị mới và cũng là lần đầu tiên một Tổng Bí thư, Chủ tịch nước ta tham dự trực tiếp các phiên họp cấp cao tại Đại hội đồng Liên Hợp Quốc.

Tại Liên Hợp Quốc lần này, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm sẽ đem tới những thông điệp lớn, quan trọng ủng hộ mạnh mẽ chủ nghĩa đa phương, với vai trò trung tâm của Liên Hợp Quốc đối với hòa bình, hợp tác, phát triển trên thế giới. Đồng thời, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước sẽ có các cuộc gặp gỡ, tiếp xúc song phương với lãnh đạo các tổ chức quốc tế và các nước tham dự Tuần lễ cấp cao Đại hội đồng Liên Hợp Quốc. Trong khuôn khổ chuyến công tác, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm cũng sẽ có các cuộc tiếp xúc song phương quan trọng với lãnh đạo chính quyền Hoa Kỳ, tham dự và phát biểu tại sự kiện hướng tới kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Hoa Kỳ và một năm nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược toàn diện, cũng như các cuộc tiếp xúc, làm việc với sự tham gia của các quan chức, doanh nghiệp, chuyên gia, học giả hàng đầu của Hoa Kỳ.

P.V

Trao giải cuộc thi thiết kế linh vật và biểu tượng trang trí phục vụ Tết Ất Tỵ 2025

UBND thành phố Đà Nẵng vừa tổ chức trao giải cuộc thi ý tưởng trang trí hoa và điện chiếu sáng, thiết kế linh vật và biểu tượng trang trí phục vụ Tết Ất Tỵ năm 2025. Theo đó đã cấp giấy chứng nhận cho 12 phương án thiết kế đoạt giải. Cuộc thi năm nay có 31 phương án thiết kế của các nhóm sinh viên các trường, đơn vị tư vấn thiết kế tham gia, trong đó có 22 phương án ý tưởng trang trí hoa và điện chiếu sáng và 9 phương án thiết kế linh vật và biểu tượng trang trí phục vụ Tết Ất Tỵ năm 2025.

Kết quả: Về ý tưởng trang trí hoa và điện chiếu sáng phục vụ Tết Ất Tỵ, UBND thành phố đã cấp giấy chứng nhận đoạt giải Nhất đối với phương án "Quang niên thiên tỵ" và giải Nhì đối với phương án "Ất Tỵ gõ cửa, tân xuân đong đầy" của nhóm sinh viên Trường Đại học Bách khoa - Đại học Đà Nẵng; giải Ba đối với phương án "Sắc màu Hàn giang" của Công ty C.A.P Design Studio; 3 giải Khuyến khích đối với các phương án "Xuân Hiểu", "Đà Nẵng vươn mình, Ất Tỵ phồn vinh" của nhóm sinh viên Trường Đại học Bách khoa - Đại học Đà Nẵng và phương án "Phú đăng hỏa" của nhóm sinh viên Trường Đại học Kiến trúc Đà Nẵng.

Về ý tưởng thiết kế linh vật và biểu tượng trang trí phục vụ Tết Ất Tỵ năm 2025, UBND thành phố cấp giấy chứng nhận đoạt giải Nhất đối với phương án thiết kế "Ất Tỵ du xuân" của Công ty C.A.P Design Studio, giải Nhì đối với phương án "Ất Tỵ gõ cửa, tân xuân đong đầy", giải Ba đối với phương án "Sứ giả mùa xuân" và 3 giải Khuyến khích đối với phương án "Khởi đầu mới, sự tái sinh", "Thiên tỵ nghinh xuân", "Hoa sứ xuân" của nhóm sinh viên Trường Đại học Bách khoa - Đại học Đà Nẵng.

MINH CHÂU

Cần làm...

(Tiếp theo trang 1)

Bỏ qua cấp xã, từ huyện Vụ Bản đến Sở VHTTDL Nam Định đều tỏ tường rằng, tại Phủ Vân Cát hiện không có các sắc phong. Điều này đã thể hiện trong hồ sơ khoa học xếp hạng di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia Phủ Dầy, cụ thể là bản thống kê hiện vật tại di tích Phủ Vân Cát. Theo lý thuyết, không còn hiện vật gốc nghĩa là sắc phong cổ đã bị mất hoặc đã hư hỏng rất nặng do nhiều nguyên nhân khác nhau thì căn cứ vào đâu và cái gì để làm bản sao, chứ chưa nói đến phục hồi. Vậy mà UBND huyện Vụ Bản, Sở VHTTDL tỉnh Nam Định vẫn "nhiệt tình" đề nghị cơ quan nghiên cứu quan tâm phục hồi sắc phong trên cơ sở nội dung đơn của thủ nhang Phủ Vân Cát, bỏ qua hay làm ngơ quy định của Luật Di sản văn hóa. Tại Điều 46 Luật Di sản văn hóa đã quy định rõ như ban ngày, "Việc làm bản sao di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia phải bảo đảm các điều kiện sau", trong đó nhất thiết phải "có bản gốc để đối chiếu". Người viết không tin UBND huyện Vụ Bản và Sở VHTTDL tỉnh Nam Định lại không biết có quy định này trong Luật Di sản văn hóa.

Nhưng người viết lại không thể tin nổi vì sao, đường đường là cấp huyện quản lý di sản văn hóa ở địa phương, là một Sở quản lý nhà nước về di sản văn hóa trên toàn tỉnh, thế nhưng UBND huyện Vụ Bản và Sở VHTTDL tỉnh Nam Định vẫn "vô tư" đề nghị cơ quan nghiên cứu quan tâm, tạo điều kiện phục hồi sắc phong Phủ Vân Cát, trong khi đó họ cũng thừa biết Luật Di sản văn hóa không có quy định nào về việc phục hồi di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia. Chưa hết, huyện Vụ Bản cũng rất "nôn nóng" đề nghị Sở VHTTDL xem xét, tạo điều kiện và hướng dẫn địa phương đón nhận sắc phong thác bản (bản phục hồi sắc phong), và Sở này cũng chưa cần suy xét kỹ nên lập tức có văn bản gửi Cục Di sản văn hóa xin ý kiến về việc tiếp nhận bản phục hồi sắc phong tại Phủ Vân Cát.

Cơ quan quản lý nhà nước về di sản văn hóa trên địa bàn toàn tỉnh; chính quyền cấp huyện được tỉnh phân cấp quản lý di tích, danh thắng ở địa phương mà "không thực hiện đúng quy định của Luật Di sản văn hóa vì việc làm bản sao chỉ được thực hiện khi có bản gốc và có giấy phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền về VHTTDL", thì thử hỏi họ sẽ quản lý, bảo vệ và phát huy di sản như thế nào? Hay nói như dư luận đang râm ran, "họ biết quy định cả đấy nhưng vì lợi ích gì đó nên cứ ký trình, ký đề nghị..."?

Bởi vậy, qua vụ việc cụ thể này cấp có thẩm quyền cần làm rõ về công tác quản lý di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh Nam Định, trong đó xác định trách nhiệm của những cá nhân liên quan. Quản lý mà không "thuộc" luật, bỏ qua luật thì rất nguy hiểm. ■

Sôi nổi những ngày LHP Tài liệu châu Âu - Việt Nam lần thứ 14

Lễ khai mạc LHP Tài liệu châu Âu - Việt Nam lần thứ 14 do Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương (Bộ VHTTDL) phối hợp với Hiệp hội các Viện Văn hóa và các Đại sứ quán châu Âu (EUNIC) tổ chức đã diễn ra cuối tuần qua. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông dự và cắt băng khai mạc.

Đạo diễn, NSƯT, Phó Tổng giám đốc phụ trách Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương Trịnh Quang Tùng cho biết, LHP Tài liệu châu Âu - Việt Nam trong những năm qua đã tạo được dấu ấn đặc sắc, trở thành một sự kiện văn hóa được đông đảo khán giả đón nhận. Năm nay, các nước châu Âu đã tiếp tục gửi nhiều bộ phim có chất lượng cao, giành được nhiều giải thưởng tại các LHP quốc tế để giới thiệu đến khán giả Việt Nam. Việt Nam cũng tuyển chọn những phim chất lượng cao đã đạt nhiều giải thưởng trong nước tham dự LHP năm nay.

LHP Tài liệu châu Âu - Việt Nam năm nay quy tụ 22 tác phẩm điện ảnh tài liệu đặc sắc, trong đó có 9 phim quốc tế (Áo, Bỉ (Wallonie - Bruxelles), Đức, Italia, Phần Lan, Thụy Điển, Tây Ban Nha, Vương quốc Anh và Israel) và 13 phim Việt Nam. Trong đêm khai mạc, khán giả được thưởng thức hai bộ phim mở màn LHP là Ngọn lửa Đào Tấn (Việt Nam) và Thiên đường karaoke (Phần Lan). Trong những ngày diễn ra LHP, khán giả tiếp tục được thưởng thức những tác phẩm điện ảnh tài liệu của Việt Nam: Dòng sông ký ức, Trên đỉnh Phja Khao, Đi về phía mặt trời, Đồng vọng bài chòi, Nói với con về giới tính, Những tù nhân không số, Đường tới đích, Tìm lại tuổi thơ qua trò chơi dân gian, Giữa dòng phù sa, Trại ghe của bà Ba Liên, Con đường đi học, Mẹ yêu con nhất trên đời; cùng tác phẩm của các quốc gia châu Âu: Một người giữa triệu người (Đức); Historjá - Mũi chỉ trên mảnh đất Sápmi (Thụy Điển); Tên tôi là Chance (Bỉ); Dàn giao hưởng từ rạn vỡ (Israel); Vòng tròn (Italia); Đừng lo mẹ nhé (Tây Ban Nha); Đội cổ vũ xứ Wales (Anh); Những học trò cưng (Áo)…

Các phim tham dự LHP công chiếu tại Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương (465 Hoàng Hoa Thám, Hà Nội) và DCiné Bến Thành (6 Mạc Đĩnh Chi, quận 1, TP. HCM) từ ngày 20 - 28.9.2024.

PHƯƠNG ANH

Khởi tố thanh niên vận chuyển 2 cá thể động vật nguy cấp, quý hiếm

Ngày 22.9, Công an huyện Đakrông, Quảng Trị cho biết, cơ quan này đã ra quyết định khởi tố đối với Hồ Đắc Thiệu (27 tuổi, trú tại xã Lộc An, huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên Huế) về hành vi vi phạm quy định bảo vệ động vật nguy cấp, quý hiếm. Trước đó, ngày 16.9, Hồ Đắc Thiệu đã vận chuyển 2 cá thể tê tê từ huyện Hướng Hóa về TP Đông Hà, tỉnh Quảng Trị. Khi đến đoạn Km42+900 trên tuyến quốc lộ 9 qua địa phận thôn Khe Ngài, xã Đakrông thì bị tổ công tác của Công huyện Đakrông kiểm tra, phát hiện. Hai cá thể tê tê mà thanh niên này vận chuyển có khối lượng khoảng 14 kg, là loại động vật nguy cấp, quý hiếm, thuộc nhóm IB được ưu tiên bảo vệ.

Khai nhận tại cơ quan công an, Hồ Đắc Thiệu cho biết, 2 cá thể tê tê được đối tượng nhận vận chuyển thuê từ Hướng Hóa về Đông Hà để lấy tiền công. Hiện Công an huyện Đakrông đang tiếp tục điều tra, làm rõ vụ việc.

S.THÙY

Nghiên cứu nhân rộng mô hình "Tỉnh an toàn giao thông" đầu tiên của cả nước

Sáng 22.9, trong chương trình công tác ở Bắc Ninh, tại Trung tâm Thông tin chỉ huy Công an tỉnh, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Hội nghị sơ kết 1 năm xây dựng "Tỉnh an toàn giao thông" do Tỉnh ủy Bắc Ninh và Đảng ủy Công an Trung ương phối hợp tổ chức.

Năm 2023, thực hiện chủ trương của Đảng ủy Công an Trung ương về xây dựng "Tỉnh an toàn giao thông (ATGT)", Tỉnh ủy Bắc Ninh đã ban hành Nghị quyết, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch về xây dựng "Tỉnh ATGT". Các mục tiêu chính là: Thay đổi diện mạo tình hình trật tự ATGT; lấy con người làm trung tâm, là trọng tâm, là chủ thể, bảo đảm an toàn tính mạng, tài sản khi tham gia giao thông; khơi dậy niềm tự hào, hình thành đặc trưng "Văn hóa giao thông" của người Bắc Ninh; khắc phục triệt để các bất cập trong tổ chức giao thông, quản lý chặt chẽ hoạt động vận tải, đào tạo lái xe, kiểm định phương tiện; ứng dụng triệt để công nghệ trong xử lý vi phạm giao thông.

Theo báo cáo, qua 1 năm triển khai thực hiện, các mục tiêu cơ bản trong xây dựng "Tỉnh ATGT" đã hoàn thành

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại Hội nghị Ảnh: NHẬT BẮC

(30 nhiệm vụ hoàn thành; 27 nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài), trong đó an ninh trật tự được giữ vững; cả hệ thống chính trị đã thực sự vào cuộc quyết liệt; cấp ủy, chính quyền, nhân dân đồng tình ủng hộ và đánh giá cao. Phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng hoan nghênh và đánh giá cao sáng kiến của Bộ Công an về triển khai thí điểm mô hình "Tỉnh an toàn giao thông". Là địa phương đầu tiên được Bộ Công an lựa chọn thí điểm xây dựng mô hình này, tỉnh Bắc Ninh đã triển khai mô hình này với cách làm, bước đi phù hợp với bối cảnh, tình hình, điều kiện cụ thể trên địa bàn, đạt những kết quả tích cực, làm thay đổi bộ mặt trật tự an toàn giao thông của tỉnh, góp phần bảo vệ cuộc sống bình an của nhân dân...

Tuy nhiên, Thủ tướng cũng thẳng thắn nhìn nhận công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông vẫn còn nhiều thách thức; ùn tắc giao thông ở các đô thị lớn còn lớn; tai nạn giao thông ở nước ta tuy đã giảm nhưng vẫn là vấn đề nhức nhối... Việc thí điểm xây dựng mô hình "Tỉnh an toàn giao thông" có ý nghĩa quan trọng trên nhiều khía cạnh về cả kinh tế, xã hội, trật tự an toàn giao thông; nâng cao nhận thức, trách nhiệm, kiến thức, văn hoá và kỹ năng tham gia giao thông an toàn cho người dân. Thời gian tới, Thủ tướng đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương phát huy những kết quả đạt được, phối hợp chặt chẽ, hiệu quả, tập trung triển khai hiệu quả một số nhiệm vụ trọng tâm. Thủ tướng đề nghị Bộ Công an, Bộ GTVT, tỉnh Bắc Ninh tiếp tục tổng kết, hoàn thiện mô hình "Tỉnh ATGT", các cơ quan nghiên cứu, tính toán, triển khai nhân rộng xây dựng mô hình với lộ trình, bước đi, cách làm phù hợp tình hình.

T.SƯƠNG

QUY HOẠCH MẠNG LƯỚI CƠ SỞ VĂN HÓA VÀ THỂ THAO TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045:

Sẽ xây mới hai bảo tàng quốc gia và bốn công trình trọng điểm biểu diễn nghệ thuật...

Phó Thủ tướng Lê Thành Long vừa ký Quyết định số 991/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch mạng lưới cơ sở văn hóa và thể thao thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045 (Quy hoạch).

Quy hoạch đặt mục tiêu phát triển mạng lưới cơ sở văn hóa quốc gia đồng bộ, hiện đại, bản sắc, hướng đến xây dựng hình ảnh quốc gia gắn với tiếp thu tinh hoa văn hóa của thời đại, đáp ứng các tiêu chuẩn theo quy định và nhu cầu thực tiễn; bảo đảm công bằng trong tham gia, hưởng thụ của nhân dân các vùng, khu vực trong cả nước; bảo đảm thực hiện tốt nhiệm vụ bảo tồn và phát huy giá trị, bản sắc văn hóa dân tộc; bảo đảm liên kết vùng và liên kết với các kết cấu hạ tầng khác trong phạm vi lãnh thổ. Mạng lưới cơ sở thể dục, thể thao quốc gia được phát triển đồng bộ, hiện đại, đáp ứng nhu cầu tập luyện và hưởng thụ của nhân dân; yêu cầu tập luyện và thi đấu đạt chuẩn quốc tế đối với các môn thể thao trọng điểm, có mục tiêu giành huy chương châu lục, thế giới; đủ điều kiện tổ chức các sự kiện thể thao có quy mô lớn ở khu vực và châu lục.

Phát triển mạng lưới cơ sở văn hóa và thể thao (VHTT) gắn với cơ chế thị trường, là nguồn lực phát triển công nghiệp văn hóa và kinh tế thể thao. Hình thành các sản phẩm, dịch vụ có chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu của xã hội, phục vụ học tập, rèn luyện suốt đời của người dân, góp phần xây dựng xã hội học tập và nâng cao chất lượng cuộc sống. Tầm nhìn đến năm 2045, mạng lưới cơ sở VHTT quốc gia phát triển cân đối, phân bố không gian

Hà Nội vừa khánh thành Cung Thiếu nhi, một trong những thiết chế văn hóa quan trọng của Thủ đô Ảnh: B.LÂM

hợp lý, trở thành thương hiệu, đại diện cho nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc; hình thành những công trình mang đậm bản sắc văn hóa, có tính biểu tượng cho Việt Nam hội nhập trong thế kỷ XXI, trở thành những dấu ấn lịch sử và di sản dành cho tương lai...

Quy hoạch đặt ra phương hướng phát triển mạng lưới cơ sở văn hóa quốc gia gồm: Mạng lưới bảo tàng; mạng lưới thư viện; mạng lưới cơ sở điện ảnh; mạng lưới cơ sở nghệ thuật biểu diễn; mạng lưới cơ sở triển lãm văn hóa, nghệ thuật; mạng lưới trung tâm văn hóa ở trong nước; trung tâm văn hóa Việt Nam tại nước ngoài; mạng lưới cơ sở nghiên cứu, đào tạo chuyên ngành văn hóa, nghệ thuật; làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam; cơ sở số hóa dữ liệu văn hóa... Nghiên cứu, xây dựng mới 2 bảo tàng quốc gia (Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam, Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam) và một số bảo tàng chuyên ngành, như: Bảo tàng Tiền Việt Nam, Bảo tàng Kiến trúc Việt Nam, Bảo tàng Giáo dục Việt Nam, Bảo tàng Nông nghiệp vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Đối với mạng lưới cơ sở nghệ thuật biểu diễn: Đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, đáp ứng yêu cầu tổ chức các sự kiện nghệ thuật tầm cỡ quốc gia và quốc tế, mang bản sắc đặc trưng của địa phương và vùng miền, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật truyền thống của các dân tộc Việt Nam. Hình thành các trung tâm nghệ thuật biểu diễn tại các đô thị lớn, các địa phương đóng vai trò trung tâm vùng và các khu vực có tiềm năng phát triển du lịch; gắn kết, tạo động lực thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa và du lịch; từng bước tạo dựng các thương hiệu quốc gia. Nghiên cứu, xây dựng mới 4 công trình trọng điểm đạt quy mô, sức chứa tối thiểu 1.200 chỗ ngồi, gồm: Nhà hát Nhạc, Vũ kịch Việt Nam, Nhà hát Cải lương Việt Nam, Nhà hát Kịch Việt Nam và Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam. Nâng cấp 4 công trình đạt quy mô, sức chứa tối thiểu 1.200 chỗ ngồi, gồm: Nhà hát Chèo Việt Nam, Nhà hát Tuồng Việt Nam, Nhà hát Múa rối Việt Nam, Nhà hát Tuổi Trẻ Việt Nam. Đầu tư xây dựng các trung tâm nghệ thuật biểu diễn theo mô hình các tổ hợp trung tâm nghệ thuật biểu diễn với quy mô đạt cấp đặc biệt, sức chứa hơn 3.000 chỗ ngồi tại Hà Nội và Đà Nẵng; Trung tâm biểu diễn nghệ thuật hiện đại và Nhà hát tổng hợp quốc gia tại TP.HCM với sức chứa tối thiểu 1.200 chỗ ngồi cho mỗi cơ sở.

Quy hoạch cũng đặt ra phương hướng phát triển mạng lưới cơ sở thể dục, thể thao quốc gia gồm mạng lưới trung tâm đào tạo, huấn luyện vận động viên thể thao; mạng lưới trung tâm hoạt động thể thao; mạng lưới cơ sở nghiên cứu, đào tạo thể dục, thể thao; mạng lưới cơ sở dịch vụ thể thao và chữa trị chấn thương, phục hồi chức năng vận động viên... Để thực hiện các mục tiêu, phương hướng nêu trên, Quy hoạch đưa ra 8 giải pháp thực hiện...

V.D

Thanh Hóa khẩn cấp bảo tồn, gia cố danh thắng hòn Vọng Phu

NGUYỄN LINH

Nhằm bảo tồn, gia cố, gia cường bảo đảm sự bền vững và ổn định của di tích hòn Vọng Phu, tạo độ cứng ổn định, chống đỡ được các chuyển dịch dưới bất cứ tác động nào của thời tiết và môi trường xung quanh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đầu Thanh Tùng vừa ký ban hành lệnh xây dựng công trình khẩn cấp.

Theo đó, di tích hòn Vọng Phu thuộc Cụm di tích nghệ thuật và thắng cảnh quốc gia núi An Hoạch (núi Nhồi), phường An Hưng, TP Thanh Hóa (Thanh Hóa) sẽ được gia cố, gia cường bằng các sợi thép được chèn vữa Sika Grout 214-11, gia cố dọc theo phương đứng của di tích. Khi bơm vữa Sika, vữa sẽ chèn vào các vết nứt trên thành lỗ khoan, bao bọc các sợi thép tạo thành những sợi thớ vững chắc chịu kéo và chịu nén nhằm ngăn chặn các vết nứt phát triển; bó các phần tử rời rạc của di tích hòn Vọng Phu do nứt nẻ, vỡ vụn thành một khối vững chắc không bị tách rời. Di tích cũng được thiết kế hệ thống các đường ống khoan rút lõi từ trên đỉnh di tích hòn Vọng Phu, bố trí các cốt thép trong đường ống và lấp đầy bằng vữa không co ngót Sika.

Tổng mức đầu tư của dự án không quá 17 tỉ đồng (nguồn ngân sách tỉnh) và phải hoàn thành trước ngày 30.4.2025. Giao Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình dân dụng và công nghiệp tỉnh Thanh Hóa triển khai thực hiện dự án. Giao Sở Tài chính tham mưu, bố trí nguồn vốn, báo cáo Chủ tịch UBND tỉnh trước ngày 30.9; Sở VHTTDL hướng dẫn, tạo điều kiện thuận lợi cho chủ đầu tư sớm triển khai thực hiện và hoàn thành dự án theo quy định. Đồng thời thường xuyên thực hiện công tác quản lý nhà nước, đảm bảo việc bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích theo đúng quy định.

Trước đó, theo báo cáo của Sở VHTTDL tỉnh Thanh Hóa, đêm 15.6.2022, di tích hòn Vọng Phu đã bị sét đánh trúng, gây sạt lở khối đá kích thước 1x3m phía tây và khối đá kích thước 2,5x3m phía đông. Sau sự cố trên, hòn Vọng Phu đã bị tróc vỡ, xuất hiện nhiều vết nứt, hiện có độ nghiêng theo phương thẳng đứng từ 10 - 15 độ, và có nguy cơ tiếp tục bị sét đánh gây sụp đổ nếu không sớm có biện pháp bảo vệ, bảo tồn. Nhằm làm rõ nguyên nhân và có các giải pháp tối ưu, bảo đảm cơ sở khoa học trong xử lý, ngăn chặn tình trạng sạt lở, bảo tồn và phát huy giá trị di tích quốc gia hòn Vọng Phu theo đúng quy định, vào tháng 10.2023, Sở VHTTDL Thanh Hóa đã tổ chức hội thảo khoa học "Đánh giá thực trạng và đề xuất phương án giải pháp bảo tồn di tích thắng cảnh hòn Vọng Phu". Tại Hội thảo, Phó Cục trưởng Cục Di sản văn hóa (Bộ VHTTDL) Trần Đình Thành khẳng định, đây là di tích có giá trị về mặt lịch sử và cảnh quan, là hệ thống dãy núi có các thiết chế văn hóa gắn liền với nhau tạo thành tổng thể cho cả di tích.

Di tích hòn Vọng Phu bị sạt lở nghiêm trọng do sét đánh

Tuy nhiên, hiện trạng khu vực hòn Vọng Phu đã bị tróc vỡ, xuất hiện nhiều vết nứt là những biểu hiện cho nguy cơ sụp đổ của hòn Vọng Phu, do đó tỉnh Thanh Hóa cần sớm triển khai đồng bộ các giải pháp khẩn cấp để bảo tồn, phục hồi, phát huy giá trị của di tích.■

Công bố thi tuyển phương án quy hoạch, kiến trúc Bảo tàng điêu khắc Chăm

Đà Nẵng vừa công bố kết quả và trao giải thi tuyển phương án quy hoạch, kiến trúc dự án Bảo tàng điêu khắc Chăm cơ sở 2 (giai đoạn 1) tại Phong Lệ, quận Cẩm Lệ, TP Đà Nẵng. Ban tổ chức cuộc thi đã nhận được 14 bài dự thi của 13 đơn vị tham gia. Kết quả, giải Nhất thuộc về Viện nghiên cứu quy hoạch và thiết kế đô thị nông thôn; Giải Nhì thuộc về Công ty CP Kiến trúc xây dựng Nhà Vui; Giải Ba thuộc về Công ty TNHH Tư vấn Đại học Xây dựng.

Di tích khảo cổ Chăm - Phong Lệ được phát lộ và thực hiện khai quật khảo cổ lần đầu trên diện tích 500m^2 theo Quyết định số 1666/QĐ-BVHTTDL ngày 4.5.2012 của Bộ VHTTDL. Các dấu tích phát lộ qua các đợt khảo cổ cho thấy di tích Chăm - Phong Lệ có niên đại khoảng 1.000 năm tuổi. Sau khi được khai quật, việc bảo tồn di tích này càng trở nên cấp thiết, vì hiện nay, các cấu trúc kiến trúc của di tích đã được phát lộ chưa có biện pháp bảo vệ gìn giữ tổng thể; một số cấu trúc kiến trúc khác đang trực tiếp bị tác động xói mòn do các yếu tố môi trường... Việc Đà Nẵng đầu tư Bảo tàng điêu khắc Chăm cơ sở 2 tại đây nhằm giữ gìn, phát huy giá trị di tích Chăm Phong Lệ, hình thành điểm văn hóa - du lịch thu hút khách tham quan nghiên cứu.

NGỌC HÀ

Cảnh giác chiêu trò mạo danh CSGT gửi thông báo phạt nguội

Thời gian qua, nhiều người dân bị một số đối tượng lừa đảo, giả danh Cảnh sát giao thông gửi thông báo kết quả phạt nguội. Do không nắm rõ quy trình xử lý của lực lượng chức năng, nhiều người đã sập bẫy lừa đảo và bị mất tiền. Trước tình trạng trên, ngày 22.9, Cục An toàn thông tin (Bộ TT&TT) đã gửi cảnh báo để mọi người dân nắm được thông tin, chủ động phòng tránh thủ đoạn lừa đảo mới.

Cụ thể, Cục An toàn thông tin cho biết, anh L.H.P (sinh năm 1995, ở tại quận Hai Bà Trưng, Hà Nội) bất ngờ nhận được tin nhắn từ người tự xưng là cán bộ Đội Cảnh sát giao thông thuộc Phòng Cảnh sát giao thông, Công an thành phố Hà Nội. Nội dung tin nhắn thông báo về việc lực lượng chức năng ghi nhận anh P. điều khiển xe gắn máy có hành vi lạng lách, đánh võng. Do đó, anh P. bị xử phạt mức từ 6-8 triệu đồng và tước Giấy phép lái xe từ 2-4 tháng. Để tăng lòng tin, đối tượng còn trích dẫn các điều, khoản trong Nghị định 100/2019/NĐ-CP để làm căn cứ; đồng thời "đề nghị chủ xe cầm theo giấy tờ xe, đăng ký xe, căn cước công dân lên Đội Cảnh sát giao thông để xử phạt theo quy định của pháp luật". Đáng chú ý, nội dung cuối cùng của tin nhắn còn có lời răn đe, dọa nạt để tạo tâm lý lo sợ cho người nhận tin nhắn. Cảm thấy nghi ngờ với nội dung tin nhắn nhận được, anh P. đã đến trực tiếp cơ quan Công an để xác minh. Nhờ đó, anh P. không mắc bẫy lừa đảo.

Theo phân tích của Cục An toàn thông tin, trong tình huống lừa đảo kiểu này, thủ đoạn chung của các đối tượng là tự xưng mình là Cảnh sát giao thông để thông báo hành vi vi phạm giao thông. Tuy nhiên, do đã quá thời hạn xử lý, kẻ lừa đảo đề nghị người vi phạm cung cấp số biên bản xử phạt. Nếu nạn nhân thông báo là chưa nhận được biên bản, các đối tượng giả danh sẽ yêu cầu người vi phạm cung cấp một loạt thông tin như: Tên, tuổi, địa chỉ, số chứng minh nhân dân/căn cước công dân, số hộ chiếu, số tài khoản ngân hàng… để lực lượng chức năng cung cấp số biên bản, hành vi vi phạm, hình thức xử lý, số tiền xử phạt. Tiếp đến, kẻ lừa đảo yêu cầu nạn nhân chuyển tiền vào tài khoản cá nhân. Những người có tâm lý nhẹ dạ, lo sợ khi giao tiếp với lực lượng chức năng, đồng thời thiếu cảnh giác sẽ làm theo các yêu cầu bị dụ dỗ và cuối cùng trở thành "con mồi", bị kẻ xấu chiếm đoạt tài sản.

Với tình huống lừa đảo dạng này, Cục An toàn thông tin khuyến cáo người dân nên bình tĩnh, tỉnh táo khi nhận các cuộc gọi hoặc tin nhắn từ những đối tượng không rõ danh tính. Người dân cần chủ động tìm hiểu và kiểm tra, xác minh danh tính đối tượng bằng cách liên hệ qua các trang thông tin chính thống. **B.N**

Huế trên hành trình tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo

● Bài, ảnh: SƠN THÙY

Huế lựa chọn lĩnh vực ẩm thực để xây dựng hồ sơ tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO (UCCN). Theo nhiều chuyên gia, ẩm thực là lợi thế và là động lực để góp phần khai thác công nghiệp văn hóa cho địa phương.

Theo ông Võ Lê Nhật, Chủ tịch UBND TP Huế, hiện nay địa phương đang phối hợp với các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL để xây dựng hồ sơ lĩnh vực ẩm thực tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo. Theo kế hoạch, hồ sơ sẽ trình UNESCO vào năm 2025.

Nghệ nhân Mai Thị Trà trong một lần tham quan không gian thi chế biến ẩm thực Huế của sinh viên Trường Cao đẳng Du lịch Huế

Thưởng thức ẩm thực tại các nhà hàng ở Huế Ảnh: VISITHUE

Nhiều lợi thế

Nhà nghiên cứu Nguyễn Hữu Thông, nguyên Phân viện trưởng Phân viện VHNT quốc gia Việt Nam tại Huế cho rằng, có nhiều yếu tố tạo nên đặc trưng và giá trị của ẩm thực Huế, đó là yếu tố tự nhiên với thiên nhiên, địa hình, cảnh quan sinh thái phong phú và yếu tố lịch sử, xã hội khi Huế từng là Kinh đô dưới triều nhà Nguyễn.

Trong vai trò trung tâm chính trị văn hóa của Đại Nam thời Nguyễn, nhiều tầng lớp thuộc hàng thượng lưu hội tụ quanh kinh thành Huế để phục vụ bộ máy chính quyền phong kiến, hoạt động trao đổi hàng hóa, thương nghiệp có điều kiện phát triển hơn. Đặc sản của nhiều miền đất khắp nơi từ Nam chí Bắc xuất hiện ở đây theo đường cung tiến cho quý tộc, hoặc đặt hàng từ tầng lớp nhiều tiền của và quyền lực. Nguyên liệu ẩm thực và những đầu bếp giỏi, hương vị cũng như kỹ thuật chế biến trong ăn uống cũng từ đó mà "hút" về Huế. Theo nghiên cứu, khảo sát, ở Huế có đến 1.700 món ăn, thức uống trong số hơn 3.000 món ăn, thức uống của Việt Nam. Ẩm thực Huế tập trung ba dòng gồm ẩm thực cung đình, ẩm thực dân gian và ẩm thực chay, với những đặc trưng, đa dạng, tinh tế riêng có của vùng đất Cố đô. Đó cũng chính là lợi thế khi TP Huế xây dựng hồ sơ tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO.

Ngoài ra, hiện tại ở Huế có nhiều nghệ nhân am hiểu về nghệ thuật chế biến ẩm thực từ cung đình đến dân gian và ẩm thực chay. Nhiều cơ sở đào tạo nghề về chế biến ẩm thực, trong đó có Trường Cao đẳng Du lịch Huế (Bộ VHTTDL); các chương trình giáo dục ngoại khóa ở các trường cấp THPT trên địa bàn. Từ năm 2021, Trường THPT Hai Bà Trưng (TP Huế) đã tiên phong tổ chức chương trình dạy kỹ năng gia chánh cho học sinh, trong đó có truyền dạy về ẩm thực Huế… Để trở thành thành viên của UCCN, các thành phố có thể đệ trình UNESCO xem xét, đánh giá, công nhận ở một trong 7 lĩnh vực, gồm: Thủ công và nghệ thuật dân gian; Nghệ thuật truyền thông; Điện ảnh; Thiết kế; Ẩm thực; Văn học và Âm nhạc. Mỗi lĩnh vực có những tiêu chí riêng do UCCN đặt ra, riêng lĩnh vực ẩm thực có 8 tiêu chí. Với Huế, những tiêu chí được đưa ra này khá phù hợp thực tế để từ đó tham gia UCCN và phát huy giá trị của ẩm thực.

Theo PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện VHNT Quốc gia Việt Nam, thời gian qua, các thành phố sáng tạo ở các quốc gia châu Á như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan… đã chuyển hóa hiệu quả các nguồn tài nguyên ẩm thực trong mối liên kết với 6 lĩnh vực còn lại. Tại Việt Nam, đến nay đã có ba thành phố sáng tạo ở các lĩnh vực khác nhau. Huế chọn lĩnh vực ẩm thực, để đảm bảo chất lượng, hồ sơ cần thể hiện được tính logic, kết nối xuyên suốt giữa hiện trạng, mục tiêu và các sáng kiến thành phố cam kết. Đồng thời phải có những nội dung thể hiện sự gắn bó giữa ẩm thực và thủ công, nghệ thuật dân gian (một thế mạnh khác của Huế). Đặc biệt là làm nổi bật lên được hồn cốt đặc trưng nhất của ẩm thực và văn hóa xứ Huế.

Thêm tiền đề phát triển công nghiệp văn hóa

Tham gia mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO là cơ hội cho Huế có vai trò và vị thế ngày càng lớn hơn trong quá trình hội nhập, một cơ hội chiến lược để kích thích và đổi mới các chính sách địa phương theo hướng sáng tạo và tăng cường khả năng tiếp cận quốc tế, tăng cường hợp tác giữa các thành phố sáng tạo về ẩm thực. Hiện nay, Thừa Thiên Huế đang xây dựng và phát triển đề án "Huế - Kinh đô ẩm thực", cùng với việc có thêm cơ hội trở thành thành viên của UCCN, sẽ mang lại nhiều động lực, bước đệm để khai thác và phát triển công nghiệp văn hóa.

Ông Nguyễn Thanh Bình, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, nhấn mạnh: Trong nội hàm xây dựng thương hiệu Huế là trung tâm văn hóa, du lịch lớn, đặc sắc của cả nước; trên tinh thần chỉ đạo của Nghị quyết 54 của Bộ Chính trị xây dựng Thừa Thiên Huế thành thành phố trực thuộc Trung ương với nền tảng bảo tồn và phát huy giá trị di sản Cố đô Huế và bản sắc văn hóa Huế, thì việc xây dựng các thương hiệu cho thành phố di sản là hết sức quan trọng. Thời gian qua, tỉnh đã báo cáo Bộ VHTTDL, Ủy ban UNESCO Việt Nam để tham gia vào Mạng lưới thành phố sáng tạo của UNESCO với chủ đề ẩm thực. Đây là chất liệu và thế mạnh lớn của Huế. Ông Nguyễn Thanh Bình cho biết, việc triển khai xây dựng đề án "Huế - Kinh đô ẩm thực" trước đó là một trong những điều kiện quan trọng để TP Huế tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO, góp phần quan trọng trong quảng bá hình ảnh Huế. Tỉnh đã giao UBND TP Huế, Sở VHTT, Sở Du lịch và các đơn vị liên quan tham gia xây dựng hồ sơ để trình UNESCO vào năm 2025. Bộ VHTTDL cũng rất ủng hộ cho đề án này, việc thực hiện đề án thành công sẽ giúp Huế có thêm danh hiệu Thành phố Văn hóa ASEAN, Thành phố Du lịch xanh, và Thành phố sáng tạo UNESCO. Đó cũng mở ra nhiều cơ hội để phát triển công nghiệp văn hóa tại địa phương.

Thế mạnh của ẩm thực Huế gắn với phát triển du lịch trong định hướng trở thành thành phố sáng tạo của UNESCO. Văn hóa ẩm thực Huế chính là một trong những sản phẩm du lịch đặc sắc và nổi trội của vùng đất này. Để tôn vinh sản phẩm du lịch độc đáo về ẩm thực, không chỉ là "nhiệm vụ" của người đầu bếp, mà phải là sự kết hợp sẻ chia của nhiều đối tượng, nhiều ngành, nhiều chuyên môn khác nhau... Gia đình nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa là một trong những gia đình lưu giữ nhiều tư liệu về ẩm thực Huế cũng như nổi tiếng trong việc tổ chức hoạt động khai thác giá trị văn hóa ẩm thực truyền thống Huế nhiều năm qua. Nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa cho biết, sẵn sàng chia sẻ những tài liệu nghiên cứu của bản thân về ẩm thực Huế để dịch và kèm theo, góp phần gia tăng tính thuyết phục cho hồ sơ của thành phố Huế trình lên UNESCO. Huế tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO sẽ là cơ hội tiếp tục quảng bá về vùng đất giàu tiềm năng sáng tạo, đóng góp vào những mục tiêu bền vững và tăng trưởng đa chiều. Củng cố và tiếp nối truyền thống sáng tạo đã có gốc rễ bền lâu trong lịch sử của địa phương và tiếp tục thích ứng, nâng lên một tầm cao mới phù hợp với bối cảnh đương đại. Từ đó, góp phần thúc đẩy tăng trưởng chất lượng cao dựa trên đổi mới sáng tạo và sử dụng hiệu quả các nguồn vốn văn hóa, nguồn vốn con người và các nguồn tài nguyên khác của Huế.

Theo lãnh đạo Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế, trung tâm đang xây dựng kế hoạch kết nối với các đơn vị để tổ chức khai thác giá trị văn hóa ẩm thực Huế và nghệ thuật truyền thống tại không gian cung Trường Sanh (Đại Nội Huế). Qua đó, góp phần phát huy giá trị các di sản của Huế, thúc đẩy công nghiệp văn hóa phát triển. ■

Hà Giang định vị thương hiệu điểm đến hàng đầu Việt Nam và quốc tế

● CẨM TÚ; ảnh: KHÁNH MẠNH

Từ khi Cao nguyên đá Đồng Văn được UNESCO công nhận là thành viên mạng lưới công viên địa chất UNESCO toàn cầu năm 2010, Hà Giang đã nỗ lực biến danh hiệu thành thương hiệu, từng bước khẳng định vị thế của du lịch Hà Giang trên bản đồ du lịch Việt Nam và thế giới. Tổ chức giải thưởng du lịch thế giới (WTA) bình chọn Hà Giang là "Điểm đến du lịch mới nổi hàng đầu châu Á năm 2023" và "Điểm đến văn hóa khu vực hàng đầu châu Á năm 2024".

Hà Giang được vinh danh là "Điểm đến văn hóa khu vực hàng đầu châu Á năm 2024"

Đặt trọng tâm vào xây dựng thương hiệu

Xác định rõ việc đạt được thương hiệu đã khó, giữ được thương hiệu và phát huy thương hiệu ấy còn khó hơn, Hà Giang đã đẩy mạnh các hoạt động quảng bá xúc tiến du lịch theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại có trọng tâm, trọng điểm, bảo đảm chất lượng hiệu quả, khẳng định thương hiệu và khả năng cạnh tranh. Trong đó, tỉnh này đã tạo ra hình ảnh mới và hấp dẫn về tiềm năng du lịch và các chính sách của địa phương đối với các thị trường khách du lịch và nhà đầu tư.

Ngoài việc tập trung vào thị trường nội địa, Hà Giang cũng phát triển các thị trường với quy mô, cơ cấu hợp lý, ổn định, bền vững và hiệu quả. Tận dụng lợi thế cạnh tranh để củng cố vị thế và khai thác hiệu quả các thị trường truyền thống, trọng điểm có nhu cầu cao đối với các sản phẩm, dịch vụ du lịch đặc thù.

Ông Hà Văn Siêu, Phó cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cho rằng, Hà Giang cần phát triển các thị trường mới, thị trường tiềm năng, tăng tỉ trọng các thị trường có thời gian lưu trú dài ngày và khả năng chi trả cao, từng bước giảm tỉ trọng các thị trường có chất lượng, hiệu quả thấp, không ổn định. Xác định ưu tiên phát triển và quảng bá xúc tiến đối với thị trường khách du lịch quốc tế như: Mỹ, Pháp, Anh, Nhật, Hàn Quốc…

Lãnh đạo Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cũng gợi ý Hà Giang cần xây dựng và triển khai chiến lược, kế hoạch quảng bá, xúc tiến du lịch theo hướng chuyên nghiệp, có trọng tâm, trọng điểm, gắn với chiến lược, kế hoạch phát triển sản phẩm - thị trường và thương hiệu du lịch. Sớm tổ chức xây dựng chiến lược, các chương trình, kế hoạch xúc tiến quảng bá du lịch làm cơ sở định hướng cho công tác xúc tiến quảng bá du lịch. Trong đó, các hoạt động quảng bá xúc tiến du lịch cần phải được thực hiện trên cơ sở các kết quả nghiên cứu thị trường, xác định rõ các phân khúc và phân đoạn thị trường ưu tiên theo từng giai đoạn cụ thể, tập trung có tiêu điểm, tránh quảng bá xúc tiến không đúng đối tượng gây lãng phí nguồn lực, kém hiệu quả. Các chiến dịch, kế hoạch xúc tiến quảng bá du lịch cần được thực hiện theo hướng đặt trọng tâm vào xây dựng thương hiệu du lịch, lấy sản phẩm và thương hiệu du lịch làm đối tượng xúc tiến quảng bá chính.

Phát triển thương hiệu du lịch tỉnh Hà Giang nhằm định vị giá trị, hình ảnh và nâng cao sự nhận biết của thị trường đối với các sản phẩm, dịch vụ du lịch, tạo cơ sở để củng cố và phát triển thị trường, nâng cao giá trị gia tăng, thị phần và sức cạnh tranh của sản phẩm, dịch vụ du lịch Hà Giang trên thị trường trong và ngoài nước. Xây dựng và phát triển thương hiệu cho các sản phẩm, dịch vụ du lịch Hà Giang phù hợp với định hướng phát triển thương hiệu du lịch quốc gia. Xây dựng hình ảnh đặc trưng của thương hiệu du lịch gắn với các giá trị về lịch sử, danh tiếng và đặc thù chất lượng. Đánh giá, xây dựng các tiêu chuẩn sản phẩm, dịch vụ mang thương hiệu du lịch Hà Giang. Tổ chức quản lý và sử dụng các thương hiệu du lịch cho các sản phẩm, dịch vụ du lịch.

Thực hiện các cơ chế, chính sách khuyến khích và hỗ trợ các doanh nghiệp, tổ chức phát triển thương hiệu du lịch. Tổ chức quảng bá, giới thiệu sản phẩm, xúc tiến cho các doanh nghiệp, sản phẩm du lịch sử dụng thương hiệu du lịch. Tập trung huy động các nguồn lực cho hoạt động quảng bá xúc tiến du lịch thông qua phát triển quan hệ đối tác. Phát triển quan hệ đối tác, đặc biệt là quan hệ đối tác công - tư là xu thế tất yếu trong công tác xúc tiến du lịch điểm đến hiện nay. Hà Giang cần chủ động, tích cực tìm kiếm các cơ hội xây dựng quan hệ với các đối tác phát triển du lịch để huy động sự tham gia, đóng góp trong các hoạt động marketing du lịch điểm đến.

Ông Vũ Nam, Khoa Du lịch và Khách sạn Trường ĐH Kinh tế Quốc dân - Chuyên gia dự án du lịch Thụy Sỹ vì sự phát triển bền vững tại Việt Nam (ST4SD) cho rằng, cần định vị thương hiệu du lịch Hà Giang là một điểm đến chất lượng cao, phù hợp với nhiều thị trường khách du lịch mục tiêu trong nước và quốc tế, tập trung chủ yếu vào các giá trị văn hóa, di sản của các đồng bào dân tộc thiểu số và các giá trị, cảnh quan của công viên địa chất toàn cầu cao nguyên đá Đồng Văn.

Hà Giang đang khẳng định thương hiệu trên bản đồ du lịch thế giới

"Hạnh phúc trên đá"

Ông Phùng Quang Thắng, Phó Chủ tịch Liên chi hội Lữ hành Việt Nam gợi ý: "Hà Giang nên lấy slogan "Hạnh phúc trên đá" để xây dựng, định vị thương hiệu cho điểm đến của mình".

Trước đó, UBND tỉnh Hà Giang đã xác định việc xây dựng và định vị thương hiệu du lịch tỉnh là một trong những nội dung quan trọng nhất và giao Sở VHTTDL tham mưu "xây dựng kế hoạch giữ vững thương hiệu du lịch Hà Giang là điểm đến mới nổi hàng đầu châu Á, tiến tới những thương hiệu du lịch đẳng cấp quốc tế".

Giá trị cốt lõi của điểm đến được cho là cơ sở quan trọng nhất cho việc xây dựng các sản phẩm du lịch đặc thù và tạo nên hình ảnh thương hiệu điểm đến du lịch. Đối với Hà Giang, các giá trị cốt lõi và nổi bật nhất cho du lịch Hà Giang được xác định là gắn với văn hóa vùng đồng bào các dân tộc thiểu số, các giá trị mang tầm quốc tế, các giá trị mang ý nghĩa lịch sử, chủ quyền dân tộc và sự hùng vĩ của thiên nhiên. Các hình ảnh và giá trị nổi bật nhất của điểm đến Hà Giang đang thu hút du khách là: Cao nguyên đá Đồng Văn, phố cổ Đồng Văn; cột cờ Lũng Cú; đèo Mã Pì Lèng và sông Nho Quế; ruộng bậc thang Hoàng Su Phì; Dinh thự vua Mèo (Dinh thự họ Vương); con đường hạnh phúc; chợ phiên Hà Giang; Núi đôi và cổng trời Quản Bạ…

"Có thể nói, giá trị cốt lõi của du lịch Hà Giang trong thời gian tới sẽ gắn với các giá trị tiêu biểu của khu vực cao nguyên đá như: Giá trị văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc thiểu số khu vực cao nguyên đá (phố cổ Đồng Văn, chợ phiên Hà Giang); các giá trị lịch sử tiêu biểu (con đường Hạnh phúc, cột cờ Lũng Cú) và Di sản thiên nhiên kỳ vĩ (cao nguyên đá, đèo Mã Pì Lèng, núi đôi và cổng trời Quản Bạ). Đây là các giá trị và hình ảnh chủ đạo trong việc định vị và xây dựng thương hiệu du lịch Hà Giang trong thời gian tới", ông Vũ Nam khẳng định.

Từ góc nhìn một chuyên gia, một nhà kinh doanh thực chiến, ông Phùng Quang Thắng cho rằng, sự khác biệt của Hà Giang là có cả núi đất (khu vực Hoàng Su Phì) và núi đá (Công viên địa chất) tạo ra cảnh quan hùng vĩ, vẻ đẹp tự nhiên đa dạng. Điều đặc biệt nữa là Hà Giang có những nét văn hóa dân tộc vùng cao đặc trưng mà không phải vùng nào cũng có được. Do vậy, xây dựng và khai thác thương hiệu trên cơ sở giá trị toàn cầu của di sản địa chất, đi đầu trong phát triển du lịch địa chất một cách chuyên nghiệp, Du lịch Hà Giang sẽ có sự khác biệt.

Những câu chuyện trên cao nguyên đá sẽ góp phần làm thương hiệu Du lịch Hà Giang thêm hấp dẫn và nổi bật. Những người kể chuyện cũng rất quan trọng trong xây dựng và phát triển thương hiệu này. Du lịch cảnh quan đa dạng trên khu vực rộng lớn, mênh mông, hùng vĩ của Hà Giang đem lại nhiều cảm xúc, tính tò mò và kích thích động cơ quay lại nhiều lần. Thêm thông điệp về chất lượng và đa dạng dịch vụ chắc hẳn điểm đến du lịch Hà Giang sẽ thuyết phục du khách. Và chúng ta có thể mở ra cánh cửa cho những hành trình du lịch đầy ấn tượng, đáng nhớ cho khách du lịch quốc tế và nội địa. ■

Gìn giữ nét đẹp văn hóa dân tộc Kháng

● **MINH HOÀNG**

Mặc dù cuộc sống còn nhiều khó khăn, song dân tộc Kháng tại Điện Biên vẫn gìn giữ và phát huy được nhiều nét văn hóa đặc sắc về nghề truyền thống, phong tục, tập quán, truyền thuyết, truyện kể dân gian thể hiện bằng tiếng nói riêng của dân tộc; nghi lễ về sản xuất nông nghiệp như: Lễ cơm mới, Lễ Pang phoóng, Lễ hội Xên Pang ả…

Lớp truyền dạy giúp cộng đồng dân tộc Kháng nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc thực hành, gìn giữ quy trình nghề làm trang phục truyền thống

Dân tộc Kháng là một trong những dân tộc thiểu số sinh sống lâu đời ở miền núi Tây Bắc. Tại huyện Tuần Giáo (Điện Biên), người Kháng cư trú thành từng bản, sinh sống tập trung ở các xã Ta Ma, Rạng Đông. Đời sống kinh tế dựa chủ yếu vào làm ruộng, nương, chăn nuôi gia súc, gia cầm và nghề thủ công đan lát phục vụ cho đời sống, trao đổi các vật phẩm cần thiết. Ngoài ra họ còn nhiều giá trị văn hóa độc đáo, riêng biệt về phong tục, tập quán, truyền thuyết, truyện kể dân gian vẫn được lưu giữ, trao truyền qua các thế hệ.

Những năm qua, ngành văn hóa tỉnh Điện Biên luôn quan tâm tới các nghệ nhân, người uy tín, già làng, trưởng bản và triển khai thực hiện nhiều chương trình, dự án về công tác bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị di sản văn hóa của dân tộc Kháng. Cụ thể như Bảo tàng tỉnh Điện Biên đã bảo tồn lễ hội Pang Phoóng, bản Nậm Mu, xã Rạng Đông; nghiên cứu, kiểm kê, xuất bản cuốn sách dân tộc Kháng, trong đó đã nghiên cứu, giới thiệu về lễ hội Pang Phoóng và nhiều lễ hội, phong tục, tập quán của người Kháng. Ngành văn hóa cũng tạo điều kiện để bà con dân tộc Kháng tham gia trình diễn trang phục truyền thống cộng đồng các dân tộc Việt Nam lần thứ nhất tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) nhằm tôn vinh, bảo tồn vẻ đẹp văn hóa đặc trưng và trang phục truyền thống của dân tộc. Đồng thời định kỳ 2 năm một lần, kể từ năm 2009, tỉnh tổ chức Ngày hội Văn hóa các dân tộc tỉnh Điện Biên với nhiều nội dung, trong đó lễ hội Pang Phoóng và các di sản văn hóa truyền thống của người Kháng cũng được tái hiện sinh động. Tiếp tục sưu tầm, biên soạn, dịch thuật, lưu giữ các tác phẩm văn học nghệ thuật, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, các lễ hội truyền thống của dân tộc Kháng. Ngành đề xuất việc thành lập và duy trì hoạt động cho các câu lạc bộ trình diễn, truyền dạy các nghi lễ truyền thống và nghệ thuật trình diễn dân gian tại các bản, các nhóm dân cư dân tộc Kháng.

Không chỉ vậy, các chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, xây dựng nông thôn mới cũng đang góp phần không nhỏ vào công tác bảo tồn bản sắc văn hóa có tính riêng biệt, độc đáo của dân tộc Kháng. Đầu tư cơ sở hạ tầng, điện, đường, trường, trạm vào các vùng sâu vùng xa nơi người Kháng sinh sống cũng là việc làm cần thiết để người dân nơi đây phát triển, từ đó có điều kiện để gìn giữ tinh hoa của dân tộc mình.

Nhằm thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 trên địa bàn tỉnh Điện Biên, Bảo tàng tỉnh Điện Biên vừa tổ chức Lớp truyền dạy nghề làm trang phục truyền thống cho 18 học viên dân tộc Kháng tại bản Nà Đắng, xã Ta Ma, huyện Tuần Giáo. Thông qua Lớp truyền dạy giúp cộng đồng dân tộc Kháng nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc thực hành, gìn giữ quy trình nghề làm trang phục truyền thống. Đồng thời tạo sự nối tiếp giữa các thế hệ tham gia thực hành nghề làm trang phục truyền thống; phát huy vai trò, trách nhiệm của các đơn vị và cá nhân liên quan trong quá trình tổ chức truyền dạy nghề truyền thống trên địa bàn.

Trang phục truyền thống của người phụ nữ dân tộc Kháng gồm áo ngắn gần giống như áo cóm của dân tộc Thái. Nét khác biệt là những hoa văn, họa tiết điểm xuyết trên chiếc áo mang bản sắc riêng của dân tộc Kháng. Trang phục lễ hội của phụ nữ Kháng là váy đen, áo cóm cổ chữ V khoét sâu, thắt lưng xanh. Trên viền nẹp áo họ khâu thêm dải vải màu sắc nổi bật. Trên hai vai áo có đính hai dải vải đỏ buông xuống trước ngực. Trên hai dải vải này chị em phụ nữ đính thêm các hạt nhũ kim và các đồng xu.

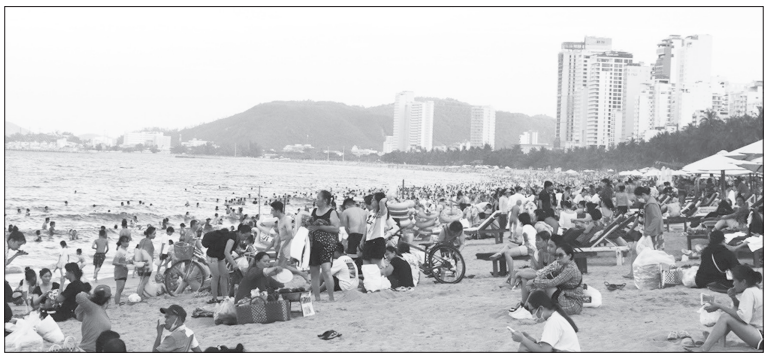

Điệu nhảy "Xé pang" trong lễ hội truyền thống Pang phoóng của dân tộc Kháng ở Điện Biên

Sau 15 ngày được các nghệ nhân truyền dạy, học viên đã nắm được cơ bản các kỹ thuật, khả năng thực hành làm trang phục truyền thống của dân tộc Kháng. Hiện nay, trên địa bàn xã Ta Ma, số lượng người biết may trang phục truyền thống dân tộc Kháng vẫn còn khá nhiều, nhưng số lượng người trẻ biết may thì rất ít. Vì vậy, việc truyền dạy nghề may trang phục truyền thống của dân tộc Kháng là việc làm cần thiết, cấp bách nhằm gìn giữ, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc. ■

Du lịch Khánh Hòa sớm cán đích 9 triệu khách

Từ đầu năm đến nay, tỉnh Khánh Hòa đã tổ chức nhiều sự kiện, thực hiện nhiều giải pháp để kích cầu, thu hút khách du lịch, nổi bật là các hoạt động: Liên hoan quốc tế nhạc Jazz, Liên hoan Du lịch biển Nha Trang 2024, Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024; Lễ trao Giải thưởng Cánh diều 2024. Trước đó Bộ VHTTDL còn phối hợp với UBND tỉnh Khánh Hòa tổ chức chương trình liên kết phát triển du lịch Việt Nam qua điện ảnh tại Khánh Hòa. Địa phương cũng chủ động tổ chức các hoạt động du lịch hưởng ứng kỷ niệm 370 năm xây dựng và phát triển tỉnh, Festival Biển Nha Trang - Khánh Hòa 2023…

Du khách trải nghiệm biển Nha Trang

Bên cạnh đó địa phương đã chủ động đa dạng hóa thị trường khách, ngành Du lịch tỉnh Khánh Hòa đã phối hợp với ngành hàng không xúc tiến, kết nối mở thêm các đường bay quốc tế; tham gia các hội chợ du lịch; tổ chức đón các đoàn báo chí, lữ hành trong nước, quốc tế đến khảo sát du lịch Khánh Hòa. Nhờ đó, Khánh Hòa trở thành một trong những điểm đến được khách quốc tế yêu thích khi đi du lịch ở Việt Nam.

Đến giữa tháng 9, lượng khách du lịch đến tỉnh Khánh Hòa ước đạt 9 triệu lượt, trong đó có 5,5 triệu lượt khách nội địa, tăng 30% so với cùng kỳ năm ngoái. Doanh thu từ hoạt động du lịch hơn 40.000 tỉ đồng, về đích sớm so với kế hoạch. Bà Nguyễn Thị Lệ Thanh, Giám đốc Sở Du lịch tỉnh Khánh Hòa cho rằng, sự tăng trưởng về lượng khách và doanh thu du lịch tỉnh trước hết phải kể đến sự nỗ lực trong quá trình xây dựng sản phẩm du lịch. Ngành du lịch đã phấn đấu và sự chung tay của cộng đồng doanh nghiệp xây dựng các sản phẩm dịch vụ du lịch chất lượng phục vụ cho khách.

Bà Nguyễn Thị Lệ Thanh cho biết thêm: "Ngành Du lịch tỉnh đang tập trung phấn đấu sẽ đón được 10 triệu lượt khách lưu trú trong năm 2024, trong đó có khoảng 4 triệu lượt khách quốc tế. Với tốc độ tăng trưởng tốt như hiện nay, nếu không có những diễn biến bất thường, mục tiêu đón 13,8 triệu lượt khách du lịch vào năm 2030 mà Ban Chỉ đạo Phát triển du lịch tỉnh đặt ra có thể về đích sớm vài năm".

Tin, ảnh: XUÂN HƯỚNG

Miếu Tiên cô, chuyện lạ có thật ở Nghệ An

● Bài, ảnh: VŨ TOÀN

Trên núi Mộ Dạ bên quốc lộ 1 thuộc địa phận xã Diễn An, huyện Diễn Châu (Nghệ An) xuất hiện ngôi miếu có tên Tiên cô. Nhưng ngôi miếu này ai làm, từ lúc nào và thờ ai… là những câu hỏi khiến nhiều người quan tâm. Chúng tôi lên núi Mộ Dạ, mới hay ngôi miếu đang được "khoác" vào mình những ảo ảnh kỳ dị.

Ngày 18.9, chúng tôi tiếp cận ngôi miếu. Ngôi miếu cao gần 3m so với mặt đường hiện tại, chiều ngang hơn 1,5m nổi bật với màu sơn vàng, ngói đỏ, mực đen. Dưới mái ngói hình lòng thuyền, mặt trước ngôi miếu đề chữ: Miếu Tiên cô. Phía dưới là cửa miếu trống. Hai bên có đôi câu đối: *Vạn cổ anh linh phù quốc thịnh, Ức niên hách trạc hộ dân an.* Bức bình phong trước miếu gắn hình con hổ vẻ mặt hung dữ. Bên trái miếu là lò gạch hóa vàng mã. Phía dưới ghi bốn lời cảnh báo giúp người dân khi hóa vàng mã thận trọng, phòng chống cháy rừng. Cuối cùng là thông tin: "Ban quản lý Đền Cuông cùng thầy S., số điện thoại 0975xxxxx".

"Sự tích" miếu Tiên cô

Chúng tôi ngạc nhiên nhìn thấy tấm bia đá màu xám trang trọng "đứng" im lìm trong lòng miếu. Mặt bia khắc kín chữ Hán. Bên hàng chữ to có những hàng chữ nhỏ. Trước tấm bia có tượng Phật, bát hương, chai nước khoáng và tấm "Linh miếu" trên đó ghi tên 19 tín chủ phát tâm công đức miếu Tiên cô.

Chúng tôi tìm cách liên lạc với người có trách nhiệm để tìm hiểu "sự tích" ngôi miếu mới, lạ này. Số điện thoại của thầy S. là "chìa khóa" đầu tiên. Khi chúng tôi gọi, thầy S. nói "các anh sắm lễ, thầy từ ngã ba Diễn Châu vào giúp làm lễ". Khoảng 30 phút sau, chúng tôi trở lại miếu, thấy thầy S. vừa đến trong bộ quần áo thầy cúng. Sau nén nhang thơm, chúng tôi ngỏ ý muốn thầy S. cho biết sự xuất hiện của tấm bia đá. Thầy S. nói: "Trước đây, bia đá nằm cạnh chân núi Mộ Dạ, nay là tim đường quốc lộ 1. Năm 2016, chủ thầu tên Minh thi công mở rộng đoạn đường này. Thợ của ông Minh lái máy ủi đến gần tấm bia đá thì bị sững lại, không hoạt động được. Đoán biết bia đá thiêng nên ông Minh báo cáo chính quyền địa phương, xin đất trên núi Mộ Dạ để di chuyển tấm bia lên vị trí đang tại vị hôm nay. Sau khi tấm bia di chuyển, Công ty giao thông 470 làm công đức, xây 45 bậc xi măng và ba bức tường bao quanh tấm bia, gọi là "nhà" bảo vệ tấm bia".

"Năm 2018, tôi sơn, sửa lại và đề chữ "Miếu Tiên cô" và viết đôi câu đối", thầy S. nói. "Dựa vào cơ sở nào để thầy đề tên "Miếu Tiên cô"? Chúng tôi tiếp tục gặng hỏi. "Tất cả chuyện nằm trong tấm bia đá này", thầy S. chỉ bia đá, khẳng định.

Tấm văn bia Ngự chế

Theo thầy S., nội dung trong tấm bia đá này do vua Thiệu Trị viết khi đi qua Nghệ An. Nội dung chủ yếu nói về một "huý thị" (ngày giỗ của người con gái) quê huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An. Người con gái này có nhiều công trạng với triều đại, giờ an nghỉ tại đây nên được vua Thiệu Trị ghi công. Trong bia đá còn có nhiều chuyện bí hiểm khác. Ví như chuyện cô gái chết, hóa thành đá thiêng đến mức quan quân ngoài Bắc vào Nam đánh trận phải đi xe ngựa qua đây thắp hương mộ bà, cầu đánh đâu thắng đó. Các nhà tư sản muốn giàu có cũng đi xe ngựa vào đây thắp hương mộ bà.

Trong bia cũng nói rõ chuyện Cao Biền đời nhà Đường nghe tin mộ bà thiêng nên bay bằng con diều giấy sang đây yểm cho bà mất thiêng. Một thời gian, thiên lôi đánh trúng mộ bà… Thầy S. nói trong tấm bia đá ghi lại sự tích của bà ở Hưng Nguyên nhưng do lâu đời rồi nên bà hóa thành cô tiên. Cô tiên thì phải có miếu. Thời gian của câu chuyện trên diễn ra khoảng 30 phút, chúng tôi hỏi nhiều lần rằng, "trong bia đá này, vua Thiệu Trị có viết bài thơ Thiết Cảng không". Thầy S. nói: "Có thơ gì đâu…Thiết là sắt". Nói đoạn, thầy S. giải thích qua loa: "Cảng là nước, là cảng biển". Chúng tôi quay về thành phố Vinh mang theo nhiều hoài nghi lời thầy S. về sự tích ngôi miếu mới, lạ này. Bởi lẽ, qua tìm hiểu ban đầu, chúng tôi đinh ninh nội dung chính do vua Thiệu Trị soạn và khắc trên bia đá là bài thơ mang tên "Thiết Cảng". Nội dung này không hề nghe thầy S. nhắc đến khi

Miếu Tiên cô được sửa lại từ "nhà" bảo vệ tấm văn bia của vua Thiệu Trị

Tấm văn bia do vua Thiệu Trị soạn, năm 1842

nói về sự tích Miếu Tiên cô. Chúng tôi tìm "chìa khóa" thứ hai là nhà nghiên cứu Trần Mạnh Cường, nghiên cứu viên thuộc Trung tâm Khoa học Xã hội và Nhân văn (Sở KH&CN Nghệ An).

Sau khi nghe chúng tôi kể lại câu chuyện về thầy S, anh Trần Mạnh Cường đưa ra bài viết *"Văn bia Ngự chế của vua Thiệu Trị tại Nghệ An"*, đăng báo Nghệ An, năm 2012. Bài báo thông tin, cuối năm 1842, sau khi hoàn thành lễ thụ phong tại Hà Nội, vua Thiệu Trị (1807-1847) cùng quần thần trở về kinh đô Huế. Khi đi qua kênh Sắt, nhà vua nhớ lại huyền tích năm nào liền ngự chế bài thơ "Thiết Cảng" (Kênh Sắt), ca ngợi phong cảnh cũng như nhắc lại sự tích kì bí, cho khắc lên bia đá, đặt tại bờ Đông kênh Sắt tại xã Tập Phúc, huyện Đông Thành, nay là xã Diễn An, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An. Tấm bia khổ 63 x 106cm. Trán bia hình bán nguyệt, họa khắc hình đầu rồng. Xung quanh chạm các đám mây vân vũ, hoa lá trông rất uyển chuyển, thanh thoát. Đế bia hình chữ nhật bằng phẳng. Tất cả đều mang dấu ấn đậm nét của văn bia thời Nguyễn. Lòng bia khắc bài thơ "Thiết Cảng", thể thơ Đường luật; xen lẫn các chú thích về các sự kiện liên quan. Phần cuối, ghi thời gian lập văn bia vào ngày tốt tháng Chạp, niên hiệu Thiệu Trị thứ 2 (Thiệu Trị nhị niên thập nhị nguyệt cát nhật) và câu chú cho biết văn bia do chính tay vua Thiệu Trị soạn (ngự chế thi nhất thủ). Tất cả văn bia gồm 14 dòng, 286 chữ.

Sau đây là nội dung bài thơ "Thiết Cảng": *Phiên âm: Thiết cảng: Oanh hồi tiểu giản vạn phong trung/Văn đạo tiền nhân tạ hóa công/Thiết Huyệt sơn yêu lưu lạn thạch/Thiên Uy càng khẩu thiển lưu thông/Huyền vi mạc trạng thần cơ dị/Bình thản vưu trưng thế đạo long/Lũng Thục, Hào Hàm vô nhị tỷ/Ban sừ Triệu, Sở diệu hà cùng*. Dịch nghĩa: *Kênh Sắt: Khe nhỏ chảy quanh giữa muôn ngàn ngọn núi/Nghe nói rằng người xưa mượn công của tạo hóa/Eo núi giữa huyệt Sắt vẫn còn đá nhỏ vương vãi/Cảng Thiên Uy vì thế mà kém lưu thông/Lẽ trời thì khó biết, thần cơ thì lạ lẫm/Nhưng nay đất đai bằng phẳng, càng minh chứng cho đạo đời hưng thịnh/Vùng Lũng Thục, vùng Hào Hàm (ở bên Tàu) cũng không so sánh với đây được/Nếu dời chỗ này sang nước Triệu, nước Sở thì cảnh đẹp vô cùng* (Trần Mạnh Cường phiên âm, dịch nghĩa). Dịch thơ: *Kênh Sắt: Khe nước chảy, muôn ngàn ngọn núi/Người xưa hay tạo hóa tạc nên/Ở nơi huyệt Sắt, eo còn đá/Thiên Uy cảng nước khó lưu thông/Lẽ trời khó biết, thần cơ lạ/Đất đai phẳng lặng, đạo trời hưng/Lũng Thục, Hào Hàm so sao được/Ví như Triệu - Sở đẹp vô cùng* (Vũ Toàn dịch).

Lời kết

Như vậy, miếu Tiên cô không có sự tích, chỉ có "vỏ" nguyên là "nhà" bảo vệ tấm văn bia, sửa sang lại. Đây là tấm bia rất có giá trị khoa học về lịch sử, văn hóa và còn nguyên vẹn, vì thế Sở VHTT Nghệ An cần có bia dẫn tích cho tấm văn bia Ngự chế này để những người quan tâm có thể hiểu rõ. Hoặc di dời tấm bia về Bảo tàng tỉnh để trưng bày, giới thiệu cho du khách tham quan, chiêm bái và nghiên cứu. Đây là cách bảo vệ, tôn vinh di tích lịch sử, văn hóa cách đây 182 năm.■

Đường lên "miếu Tiên cô" trên núi Mộ Dạ

Khẩn trương triển khai tiếp dự án phục hồi tháp Nam Khương Mỹ

●**THU HOÀI**

Ông Phan Thái Bình, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam vừa ký văn bản số 7037/UBND-KTN yêu cầu các Sở KH&ĐT, Tài chính, Xây dựng, VHTTDL; Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng tỉnh triển khai thực hiện những nội dung liên quan dự án Bảo tồn, tu bổ, phục hồi tháp Nam thuộc di tích tháp Chăm Khương Mỹ; hạng mục phần thân tháp và cửa hướng Đông (gọi tắt dự án).

Theo đó, thực hiện văn bản số 926 của Ban cán sự đảng UBND tỉnh Quảng Nam để triển khai thực hiện nội dung kết luận của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Nam liên quan đến dự án nói trên, UBND tỉnh Quảng Nam giao Ban Quản lý (BQL) dự án đầu tư xây dựng tỉnh (chủ đầu tư) căn cứ kết luận thống nhất của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tại thông báo số 863 (ngày 30.8.2024) khẩn trương triển khai các nội dung, công việc tiếp theo của dự án theo dự án đầu tư, hồ sơ thiết kế xây dựng triển khai thiết kế cơ sở đã được phê duyệt.

Sớm tổ chức lựa chọn nhà thầu để triển khai thi công công trình, hoàn thành, bàn giao đưa vào sử dụng, phát huy hiệu quả đầu tư, đảm bảo chặt chẽ, đúng quy định của pháp luật. Trong đó lưu ý phải gia tăng hơn mức độ kết khối của gạch để đảm bảo tính chất cơ lý của gạch phục chế lớn hơn nhiều gạch cổ; đồng thời xây dựng quy trình bảo dưỡng, bảo trì định kỳ bề mặt khối xây hợp lý, phù hợp theo tính chất công trình. Tổ chức in ấn bản màu tập Báo cáo kết quả khảo sát và xác định nguyên nhân gây nổi muối, rêu mốc tháp Khương Mỹ sau khi trùng tu của Viện Khoa học công nghệ xây dựng (Bộ Xây dựng), gửi các Sở, ngành liên quan của tỉnh để nghiên cứu, lưu trữ và thông tin đến các cơ quan, báo chí, người dân khi cần thiết. Các Sở KH&ĐT, Tài chính, Xây dựng, VHTTDL và các ngành, đơn vị liên quan căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, có trách nhiệm theo dõi, hướng dẫn BQL dự án đầu tư xây dựng tỉnh trong quá trình triển khai thực hiện.

Như *Văn Hóa* đã phản ánh, tháng 5.2024, BQL dự án đầu tư xây dựng tỉnh Quảng Nam đã có báo cáo số 103 về tình hình triển khai xây dựng dự án Bảo tồn, tu bổ, phục hồi khu di tích tháp Chăm Khương Mỹ. Theo đó, dự án bảo tồn, tu bổ, phục hồi tháp Bắc, tháp Giữa thuộc khu di tích tháp Chăm Khương Mỹ (hạng mục phần thân tháp và cửa hướng Đông) đã hoàn thành bàn giao, đảm bảo đầy đủ các quy trình, quy định hiện hành. Tuy nhiên, sau thời gian hoàn thành trên bề mặt tháp lại xuất hiện hiện tượng nổi muối và mùn bề mặt gạch sau tu bổ. Liên quan đến sự cố này, Viện Khoa học công nghệ Xây dựng đã tiến hành khảo sát và lấy mẫu phân tích tháp Khương Mỹ đồng thời kiểm tra hồ sơ, tài liệu đã nghiên cứu, khảo sát trước đây và hiện nay về các tháp khác có hiện tượng nổi muối và mùn bề mặt gạch giống tháp Khương Mỹ trên địa bàn miền Trung, Tây Nguyên để tìm nguyên nhân.

Cụm tháp Chăm Khương Mỹ

Tháp Bắc, tháp Giữa thuộc tháp Chăm Khương Mỹ đã hoàn thành tu bổ nhưng xuất hiện hiện tượng nổi muối, mùn bề mặt gạch

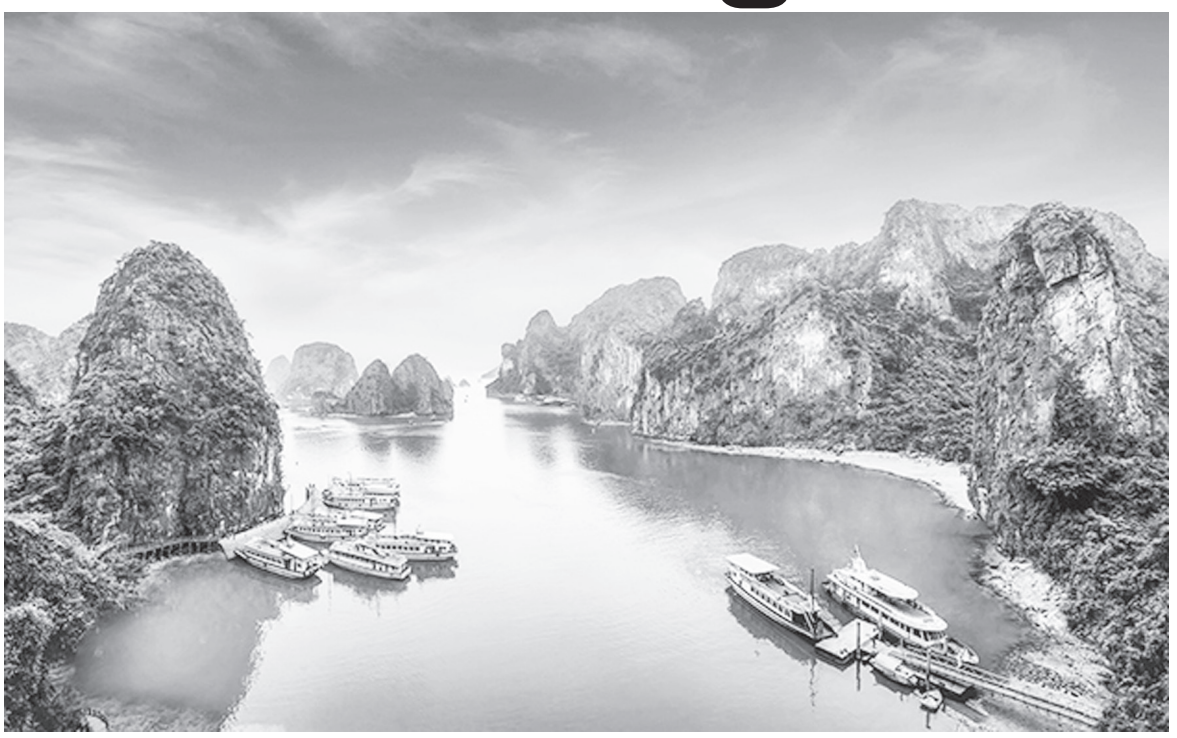
Theo Viện Khoa học công nghệ Xây dựng, nguyên nhân xuất hiện các hiện tượng trên ở các tháp là do cơ chế ăn mòn hóa học, trong môi trường tồn tại hai yếu tố SO_4^{-2} và CL. Hiện tượng này xuất hiện ở tháp Khương Mỹ xảy ra sớm hơn và thấy rõ hơn là do ở gần biển hơn và ảnh hưởng bởi mực nước ngầm kênh thủy lợi của hồ Phú Ninh chạy gần tháp. Từ đó, đề xuất giải pháp khắc phục làm giảm tốc độ nổi muối và mùn bề mặt gạch sau tu bổ. Tuy nhiên đây chỉ là giải pháp tạm thời. Hiện tượng nổi muối và mùn bề mặt gạch sau tu bổ các tháp là hiện tượng khách quan và gần như không thể khắc phục nếu vẫn sử dụng giải pháp gia cường khối xây bằng gạch phục chế. Từ đó, Ban Quản lý đã có văn bản đề nghị Trung tâm kỹ thuật công nghệ bảo tồn di tích; Viện bảo tồn di tích (Bộ VHTTDL) khẩn trương lập quy trình bảo trì, bảo quản cho dự án bảo tồn, tu bổ, phục hồi tháp Bắc, tháp Giữa. Đề nghị UBND tỉnh Quảng Nam chỉ đạo cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa, địa phương có di tích, các cơ quan truyền thông để thông tin rộng rãi về nguyên nhân xuất hiện hiện tượng nổi muối và mùn bề mặt gạch sau tu bổ.

Đối với dự án bảo tồn, tu bổ phục hồi tháp Nam, BQL dự án đầu tư xây dựng tỉnh kiến nghị UBND tỉnh cho phép tạm dừng việc triển khai thực hiện dự án bảo tồn, tu bổ, phục hồi tháp Nam. Đồng thời giao cho các cơ quan chuyên môn nghiên cứu, đề xuất thêm các giải pháp khắc phục cơ bản hiện tượng nổi muối, mùn bề mặt gạch. Sau khi có kết quả khoa học chính xác sẽ tiếp tục tổ chức tiến hành tu bổ tại hiện trường. Tuy nhiên, khả năng tháp có nguy cơ sụp đổ rất cao cho nên việc nghiên cứu phải trong thời gian nhất định. Trường hợp vẫn không tìm được các giải pháp khắc phục cơ bản hiện tượng nổi muối, mùn bề mặt gạch thì tiếp tục thực hiện dự án và xác định các hiện tượng nổi muối, mùn bề mặt gạch là đương nhiên để có cơ sở thông tin rộng rãi với các cơ quan, nhân dân được biết trước khi triển khai dự án trở lại. ■

Để kho tàng bối cảnh điện ảnh không còn là… tiềm năng

● PHƯƠNG ANH; ảnh: T.L

Ký ức một thời của những tác phẩm điện ảnh từng được các nhà làm phim nước ngoài khai thác từ bối cảnh Việt Nam được nhắc đến nhiều lần. Đầu những năm 1990, cùng lúc có tới 3 bộ phim lớn quay tại Việt Nam là *Đông Dương*, *Điện Biên Phủ* và *Người tình*. Vẻ đẹp và sức quyến rũ của dải đất hình chữ S được quảng bá nhiều hơn trên thế giới…

Vẻ đẹp nguyên sơ và bí ẩn của Ninh Bình (Việt Nam) được chọn làm bối cảnh phim *Kong: Skull Island*

Thế nhưng, tiếc là sau đó không có nhiều đoàn phim lớn tiếp tục khai thác, tận dụng thế mạnh từ những bối cảnh đẹp như mơ của Việt Nam. Lợi thế dồi dào, nhưng có nhiều cái khó khiến cho kho tàng bối cảnh của chúng ta đến nay vẫn chỉ là tiềm năng đối với Nghệ thuật thứ 7.

Trông người, lại ngẫm đến ta

TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến và Phát triển điện ảnh Việt Nam (VFDA) nhấn mạnh, thu hút các đoàn phim nước ngoài đến quay hoặc hợp tác sản xuất là khâu rất quan trọng để thúc đẩy công nghiệp điện ảnh Việt Nam phát triển, nâng cao tính chuyên nghiệp của giới nghề và các ngành dịch vụ liên quan, tạo nguồn thu lớn cho đất nước. "Trên thế giới, việc hợp tác sản xuất phim giữa các quốc gia và vùng lãnh thổ là lĩnh vực quan trọng, thậm chí quan trọng nhất để phát triển điện ảnh, nên họ có những quy định cởi mở và chính sách ưu đãi đặc biệt cho phim hợp tác, dịch vụ…", bà Lan cho biết.

Nhắc lại 3 bộ phim của các nhà làm phim Pháp quay tại Việt Nam đầu những năm 90 của thế kỷ XX là *Đông Dương, Người tình* và *Điện Biên Phủ*, TS Ngô Phương Lan chia sẻ, đây là 3 tác phẩm đình đám và tưởng sẽ mở ra một thời kỳ mới để chúng ta đón các đoàn làm phim nước ngoài. Tuy nhiên, liên tục vài chục năm tiếp theo, không có dự án lớn nào được thực hiện tại Việt Nam, ngoại trừ một vài phim nhỏ hoặc phim truyền hình của Australia, Hàn Quốc, Nhật Bản… và vài phim của đạo diễn Pháp gốc Việt Trần Anh Hùng. Cho đến năm 2002, *Người Mỹ trầm lặng* là tác phẩm đầu tiên của điện ảnh Mỹ quay tại Việt Nam, và phải đến năm 2016, bộ phim Hollywood đầu tiên là *Kong: Skull Island* mới chọn Việt Nam làm bối cảnh.

Câu hỏi được đặt ra là, vì sao sở hữu kho tàng bối cảnh trời cho nhưng đến nay vẫn chỉ là… tiềm năng? "Tôi không muốn gọi là tiềm năng nữa, giờ chúng ta phải thay đổi", bà Ngô Phương Lan nói.

Làm thế nào để Việt Nam trở thành điểm đến mới của điện ảnh thế giới? Việc chỉ có thể đếm trên đầu ngón tay những bộ phim có bối cảnh lọt mắt xanh của các nhà làm phim quốc tế thực sự là điều cần suy ngẫm. "Năm 2017, Cục Điện ảnh từng có gian hàng "Điện ảnh Việt Nam" tại LHP Cannes, quảng bá bối cảnh quay cho Ninh Bình và nhiều nơi khác, với slogan: *Việt Nam - Điểm đến mới của các bộ phim bom tấn*. Cũng trong năm đó, Cục Điện ảnh đã ký được biên bản ghi nhớ hợp tác với Trung tâm Điện ảnh Quốc gia Pháp, tiếc là sau đó mọi việc chưa triển khai được nhiều…", bà Ngô Phương Lan cho biết.

Trông người lại ngẫm đến ta, Chủ tịch VFDA cho rằng, nhìn sang Thái Lan, một năm thu hút trên dưới 100 đoàn làm phim lớn nhỏ. Bởi các đoàn phim đến với ta không được nhiều ưu đãi thì họ sẽ sang nơi có cảnh quan tương tự như Thái Lan, Philipinnes hoặc các nước chào đón họ, và chúng ta đã mất đi rất nhiều cơ hội.

Hiện thực hóa giấc mơ "phim trường thế giới"

TS Ngô Phương Lan cho rằng, Luật Điện ảnh năm 2022 đã có nhiều quy định mới để tạo ra các cơ chế cởi mở, thông thoáng hơn. Chẳng hạn, trước đây nếu chỉ quay một phần bộ phim ở Việt Nam thì Nhà nước vẫn duyệt kịch bản 100%, nhưng hiện nay chỉ cần kịch bản tóm tắt của phim và kịch bản chi tiết phần quay ở Việt Nam để xin cấp phép; cùng với đó là các cơ chế giảm, ưu đãi thuế… Tuy nhiên, để đạt được mục tiêu đề ra, vẫn cần có nhiều hơn nữa những cơ chế, chính sách ưu đãi, điều này quyết định lớn đến việc thu hút các đoàn phim.

PGS.TS Đỗ Lệnh Hùng Tú, Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam cũng nhấn mạnh, trong bối cảnh hiện nay, việc kích cầu du lịch thông qua điện ảnh là tốt nhất, nhanh nhất và hiệu quả nhất. Tuy nhiên, cần một sự kết nối đồng bộ từ các Bộ, ngành chứ không chỉ riêng ngành Văn hóa. "Các nước như Thái Lan, Malaysia… hoàn thuế, thậm chí miễn thuế cho những đoàn phim đến và thuê nhân công tại nước họ. Chúng ta có thể tham khảo những điều này để công nghiệp điện ảnh Việt Nam phát triển, các đoàn phim nước ngoài đến với chúng ta nhiều hơn, người Việt Nam làm dịch vụ sẽ thuận lợi hơn…", ông Đỗ Lệnh Hùng Tú nói.

Phim *Người Mỹ trầm lặng* quay tại Việt Nam

> *"Để hiện thực hóa giấc mơ trở thành phim trường thế giới, phía trước còn rất nhiều việc phải làm. Nhằm quảng bá điểm đến du lịch, tiềm năng bối cảnh quay phim, thu hút các hãng phim Hollywood, kinh đô điện ảnh thế giới, đến Việt Nam thực hiện quay các tác phẩm có sức hút lớn và thu hút khách du lịch quốc tế, từ ngày 23 - 25.9, Bộ VHTTDL tổ chức Chương trình Xúc tiến Du lịch - Điện ảnh Việt Nam tại Hoa Kỳ với chủ đề Việt Nam - Điểm đến mới của Điện ảnh thế giới.*

Để hiện thực hóa giấc mơ trở thành phim trường thế giới, phía trước còn rất nhiều việc phải làm. Nhằm quảng bá điểm đến du lịch, tiềm năng bối cảnh quay phim, thu hút các hãng phim Hollywood, kinh đô điện ảnh thế giới, đến Việt Nam thực hiện quay các tác phẩm có sức hút lớn và thu hút khách du lịch quốc tế, từ ngày 23 - 25.9, Bộ VHTTDL tổ chức Chương trình Xúc tiến Du lịch - Điện ảnh Việt Nam tại Hoa Kỳ với chủ đề *Việt Nam - Điểm đến mới của Điện ảnh thế giới.*

"Chương trình sẽ giới thiệu Việt Nam không chỉ là điểm đến lý tưởng cho du khách mà còn là một điểm đến hấp dẫn các nhà làm phim, đạo diễn điện ảnh và diễn viên hàng đầu thế giới…", Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong cho biết. Theo lãnh đạo Bộ, với mô hình mới mẻ, thúc đẩy xúc tiến du lịch qua cầu nối điện ảnh, sự kiện lần này được tổ chức tại TP San Francisco và Los Angeles (California, Hoa Kỳ) thu hút sự tham gia đầy hứng khởi của các nhà quản lý, nghệ sĩ điện ảnh, doanh nghiệp, địa phương có thế mạnh về du lịch. Đây là cơ hội để chúng ta quảng bá những điểm đến có thể trở thành phim trường nổi tiếng. Thông qua bối cảnh tuyệt đẹp, khán giả không chỉ có cơ hội trải nghiệm vẻ đẹp thiên nhiên, văn hóa và con người Việt Nam trên màn bạc, mà còn thúc đẩy họ hãy đến với chúng ta để tham quan, du lịch…

Giám đốc Sở Du lịch tỉnh Ninh Bình Bùi Văn Mạnh cho biết: "Du lịch Ninh Bình trong những năm qua đã triển khai thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, sáng tạo, trong đó sự kết hợp ăn ý giữa điện ảnh và du lịch. Điện ảnh đã góp phần không nhỏ trong quảng bá danh lam thắng cảnh, giá trị văn hóa, di sản của các vùng miền, thu hút khách du lịch và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội…".

Theo ông Mạnh, nhiều địa điểm trên đất cố đô đã trở thành bối cảnh trong phim ảnh sau đó thu hút rất đông du khách. Năm 1992, phim *Đông Dương* quay ở Vịnh Hạ Long, Điện Thái Hòa, Lăng Tự Đức (Huế), Tam Cốc - Bích Động (Ninh Bình)... và đã giành giải Oscar cho phim nói tiếng nước ngoài hay nhất. Sau khi công chiếu, khu du lịch Tam Cốc - Bích Động được nhiều du khách quốc tế biết đến. Hiện nay, khách Pháp, châu Âu chiếm tới 80% lượng khách du lịch đến với nơi này…

Giám đốc Sở Du lịch Ninh Bình đề xuất cần có giải pháp tổng thể về phát triển, hỗ trợ tối đa cho các đoàn làm phim, đồng thời có những chính sách giới thiệu, thu hút một cách bài bản. Để thành công hơn nữa trong quảng bá du lịch qua điện ảnh, Ninh Bình đã tăng cường phối hợp đồng bộ, hiệu quả, hoạch định chiến lược, đơn giản hóa thủ tục hành chính, hỗ trợ chính sách thuế và tài chính cho đoàn làm phim. Thậm chí, chính quyền có thể chủ động đặt hàng nhà làm phim thực hiện các cảnh quay với nội dung phù hợp, "khoe" được những nét đặc sắc của địa phương.

Cục trưởng Cục Du lịch quốc gia Nguyễn Trùng Khánh thông tin, thời gian tới, Cục Du lịch quốc gia Việt Nam sẽ có những đổi mới về phương thức, nội dung xúc tiến, quảng bá du lịch đối với thị trường quốc tế thông qua điện ảnh "Không chỉ quảng bá tiềm năng trở thành phim trường của thế giới mà còn phải tập trung quảng bá, thu hút khách du lịch quốc tế thông qua các bộ phim quay ở Việt Nam…", ông Nguyễn Trùng Khánh nhấn mạnh. ■

Nghệ thuật kết nối yêu thương

● MINH HÀ

Trong khi các địa phương miền Bắc đang dồn sức khắc phục hậu quả nặng nề do cơn bão số 3 gây ra, nhiều chương trình trọn vẹn cả về nghệ thuật và nhân văn đã được tổ chức, qua đó khơi dậy tinh thần đoàn kết, sẻ chia, kết nối yêu thương từ những hoạt động đầy ý nghĩa…

Tiếp thêm sức mạnh, chung tay hỗ trợ đồng bào

Thực hiện chủ trương của Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL về việc thực hiện chương trình nghệ thuật nhằm quyên góp, ủng hộ đồng bào các tỉnh, thành phố miền Bắc chịu thiệt hại nặng nề do bão lũ gây ra, 12 Nhà hát trực thuộc Bộ đã và đang chủ động, kịp thời triển khai đúng tiến độ, thiết thực hưởng ứng Lời kêu gọi của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, phát huy sức mạnh của văn hóa để chung tay cùng Đảng, Nhà nước nhanh chóng khôi phục sản xuất, hỗ trợ đồng bào ổn định đời sống.

Đến nay, nhiều buổi diễn đã được tổ chức thành công. Trong đó, Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam trích một phần tiền bán vé cùng toàn bộ số tiền thù lao của các nghệ sĩ trong đêm nhạc *Lalo - Stravinsky* (diễn ra ngày 17.9) để hỗ trợ các địa phương và đồng bào. Giám đốc Dàn nhạc, NSƯT Trịnh Tùng Linh cho biết: Hòa nhạc trình diễn những tác phẩm cổ điển, kinh điển và lồng ghép một tác phẩm của Việt Nam vào để biểu diễn ở phần mở đầu của chương trình, đó là tác phẩm *Trở về đất mẹ* của nhạc sĩ Nguyễn Văn Thương. Tác phẩm đã được chuyển thể từ bản gốc gồm cello, piano thành nhiều phiên bản bằng các nhạc cụ khác nhau và có một bản dành cho dàn nhạc giao hưởng, hiếm khi được trình diễn. Đây là bản nhạc đặc biệt bởi âm hưởng đậm chất dân tộc, mang màu sắc trữ tình da diết và đi sâu vào tâm hồn người Việt. Thông qua tác phẩm, Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam mong muốn gửi lời chia buồn sâu sắc tới gia đình các nạn nhân của cơn bão số 3 vừa qua.

Tiết mục trong chương trình "Hà Nội - Những tháng năm…" do Nhà hát Nghệ thuật Đương đại Việt Nam tổ chức

NSƯT Trịnh Tùng Linh cũng bày tỏ: "Chúng ta đã phải trải qua nhiều khó khăn, từ dịch Covid-19 và đến giờ là thiên tai bão lũ, nhưng tinh thần đoàn kết, sẻ chia lúc nào cũng hiện rõ. Các hoạt động thiện nguyện, "lá lành đùm lá rách" được thực hiện ở nhiều thời điểm, trở thành truyền thống tốt đẹp trong văn hóa Việt. Chính vì thế, hưởng ứng lời kêu gọi của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; thực hiện chỉ đạo của Đảng ủy, lãnh đạo Bộ VHTTDL, phát huy truyền thống "tương thân tương ái", "một miếng khi đói bằng một gói khi no", chúng tôi mong muốn dùng chính công việc chuyên môn của mình để tuyên truyền, lan tỏa tinh thần này đến với đông đảo khán giả".

Cùng chung ý nguyện hướng về đồng bào, Nhà hát Nghệ thuật Đương đại Việt Nam đã tổ chức chương trình nghệ thuật đặc biệt *Hà Nội - Những tháng năm* vào 20h ngày 20.9, tại Nhà hát Lớn Hà Nội. NSƯT Quỳnh Trang, Giám đốc Nhà hát cho biết, với mong muốn gửi gắm qua nghệ thuật thông điệp yêu thương, đoàn kết cùng nhau vượt qua những đau thương, mất mát, tiếp thêm sức mạnh cho đồng bào trong giai đoạn khó khăn này, chương trình đã trích một phần tiền bán vé để chung tay khắc phục những thiệt hại nặng nề mà bão số 3 đã để lại.

Cầu nối những trái tim

Các chương trình nghệ thuật thiện nguyện đã thu hút được sự quan tâm, hưởng ứng của đông đảo văn nghệ sĩ và các tầng lớp nhân dân. Đặc biệt, toàn bộ nghệ sĩ, diễn viên tham gia biểu diễn đều không nhận thù lao với mong muốn sẽ đóng góp được nhiều nhất cho đồng bào.

Thể hiện ca khúc *Hà Nội mùa thu trong em* (sáng tác Tùng Lâm) trong chương trình nghệ thuật *Hà Nội - Những tháng năm,* ca sĩ Huệ Thương bày tỏ: "Là một nghệ sĩ, tôi sẵn sàng đóng góp công sức nhỏ bé của mình để mang lời ca, tiếng hát lan tỏa thông điệp tốt đẹp, cũng như kêu gọi sự ủng hộ của cộng đồng, xã hội giúp đỡ bà con các tỉnh miền núi phía Bắc".

"Những ngày qua, điều mà tôi cảm động nhất là được chứng kiến tinh thần yêu nước, đoàn kết, kiên cường của người dân Việt Nam. Sau bão lũ, rất nhiều tấm lòng "tương thân tương ái", những nghĩa cử cao đẹp đã được nhân lên thông qua các hoạt động thiện nguyện, ủng hộ, quyên góp. Nghệ sĩ chúng tôi rất tự hào khi được dùng nghệ thuật để chia sẻ nỗi đau với đồng bào", ca sĩ Phúc Đại xúc động nói.

Biểu diễn tác phẩm *Bài ca Hà Nội* (sáng tác Vũ Thanh), nghệ sĩ Trung Sỹ cho biết: "Khi xem những hình ảnh về đồng bào gồng mình chống chọi với bão lũ, tôi đã rơi nước mắt. Qua chương trình và âm nhạc, tôi muốn kết nối những trái tim và truyền đi thông điệp mọi người hãy cùng nhau chung tay, bởi mỗi một sự sẻ chia, dù là nhỏ bé, cũng sẽ góp phần làm ấm lòng những người đang gặp khó khăn".

Những giai điệu sâu lắng, những tình cảm ấm áp của nghệ sĩ nói riêng và các chương trình nghệ thuật nói chung đã trở thành cầu nối để triệu triệu trái tim cùng chung nhịp đập. Đông đảo khán giả đã đến với các buổi biểu diễn, không chỉ để thưởng thức nghệ thuật mà còn đồng lòng hướng về đồng bào bị thiệt hại bởi thiên tai, bão lũ. Quyền Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn Trần Ly Ly cho biết, các chương trình nghệ thuật đều được dư luận đánh giá cao. Trong thời gian tới, chương trình sẽ còn diễn ra với nhiều hoạt động ý nghĩa, mong rằng các đơn vị và nghệ sĩ tiếp tục cống hiến, chia sẻ, đóng góp cho xã hội, cho đồng bào bằng chính sức lao động, nghề nghiệp của mình. ■

Liên đoàn Xiếc Việt Nam góp yêu thương, gửi đồng bào vùng lũ

Cuối tuần qua, tại Rạp Xiếc Trung ương (67-69 Trần Nhân Tông, Hà Nội), Liên đoàn Xiếc Việt Nam tổ chức chương trình *Nối vòng tay nhân ái - Ước mơ của em*. Đây là hoạt động thực hiện theo Kế hoạch của Bộ VHTTDL, tổ chức các chương trình nghệ thuật nhằm quyên góp, ủng hộ đồng bào các tỉnh, thành phố miền Bắc chịu thiệt hại nặng nề do bão lũ gây ra.

Nối vòng tay nhân ái - Ước mơ của em là đợt ủng hộ thứ 3 của Liên đoàn Xiếc Việt Nam. Toàn bộ nghệ sĩ, diễn viên biểu diễn không lấy thù lao; tiền ủng hộ trích từ doanh thu của chương trình và quyên góp từ các nhà hảo tâm sẽ được gửi đến sớm nhất cho bà con. Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam, NSND Tống Toàn Thắng chia sẻ: "Kế hoạch tổ chức các chương trình nghệ thuật ủng hộ của Bộ VHTTDL rất kịp thời và cần thiết. Nghệ sĩ cũng từ dân mà ra, nhờ sự yêu thương, ủng hộ của khán giả mà nghệ sĩ thăng hoa hết mình trên sân khấu. Vì vậy, khi người dân gặp khó khăn, nghệ sĩ phải đồng hành, san sẻ bớt đau thương cùng họ. Đây là truyền thống tốt đẹp từ bao đời nay của dân tộc ta".

Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Bộ VHTTDL Nguyễn Tuấn Linh, Chủ tịch Công đoàn Bộ VHTTDL Quản Văn Hải cùng đại biểu chúc mừng các nghệ sĩ sau đêm diễn

NSƯT Lô Thị Ngọc Thúy (Đoàn nghệ thuật Xiếc đương đại, Liên đoàn Xiếc Việt Nam) bày tỏ: "Sinh ra và lớn lên tại vùng núi, hơn ai hết, mình hiểu cảm giác mất mát của người dân vùng lũ. Là một nghệ sĩ, mình chẳng biết làm gì hơn ngoài việc sẵn sàng đóng góp công sức nhỏ bé của mình, cùng lan tỏa thông điệp tốt đẹp, kêu gọi sự ủng hộ của cộng đồng, xã hội, giúp đỡ đồng bào sớm khắc phục hậu quả, ổn định cuộc sống".

Cùng chung dòng cảm xúc, nghệ sĩ Đức Thịnh (Đoàn nghệ thuật Xiếc dân gian, Liên đoàn Xiếc Việt Nam) tâm sự, chương trình hôm nay mang nhiều ý nghĩa nhân văn. Khác với thường ngày, buổi biểu diễn không chỉ mang đến cho khán giả những phần trình diễn mãn nhãn mà còn mục đích cao cả hơn khi tất cả đồng lòng hướng về vùng tâm lũ.

Có thể nói, Liên đoàn Xiếc Việt Nam luôn là một trong những đơn vị đi đầu trong việc duy trì thực hiện nhiều chương trình biểu diễn thiện nguyện, vì cộng đồng. Trong thời gian tới, Liên đoàn sẽ lên kế hoạch tổ chức các chuyến lưu diễn tại vùng cao với mong muốn dùng nghệ thuật để xoa dịu bớt nỗi mất mát, đau thương, mang lại sự bình yên cho người dân nơi đây.

Tin, ảnh: THANH MAI

QUẢNG NAM:

Sạt lở đe dọa, dời cả thôn đến nơi ở tạm

● THU HOÀI

Sau khi kiểm tra trực tiếp hiện trường xuất hiện vết nứt lớn tại khu vực xã biên giới Đắc Pre (huyện Nam Giang); công tác ứng phó khắc phục sạt lở tại làng Tăk Chay (huyện Nam Trà My); gặp gỡ động viên các hộ dân phải di dời khẩn cấp…, lãnh đạo tỉnh Quảng Nam đã có những chỉ đạo "nóng". Trong đó nhấn mạnh phải đặt tính mạng, an toàn của người dân lên hàng đầu, yêu cầu các lực lượng chức năng nhanh chóng lên phương án tái định cư cho bà con trước Tết.

Khẩn trương bố trí tái định cư

Ngày 21.9, ông Lê Văn Dũng, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam và lãnh đạo Bộ Chỉ huy quân sự (CHQS) tỉnh cùng các đơn vị chức năng đã trực tiếp đến hiện trường xuất hiện vết nứt lớn kéo dài tại ngọn đồi phía sau Khu dân cư thôn 56B, xã biên giới Đắc Pre để khảo sát, đánh giá tình trạng sạt lở.

Qua kiểm tra thực tế, cơ quan chức năng ghi nhận vết nứt có chiều sâu từ 1,5-5m, chiều dài khoảng 125m, nhiều chỗ nứt rộng hoác tiềm ẩn nguy cơ sạt lở cao; nhiều đoạn có dấu hiệu sụt trượt, lún sâu theo lớp tầng, đường nứt mở rộng, ngấm nước nhiều ngày, nguy cơ đổ xuống phía nhà dân bất cứ lúc nào. Khu vực ngọn đồi này có địa chất yếu, kết cấu đất tương đối mềm.

Theo UBND huyện Nam Giang, ngày 19.9, sau khi nhận thông tin từ người dân phản ánh, ngay chiều tối cùng ngày, Bộ CHQS tỉnh Quảng Nam đã chỉ đạo Ban CHQS huyện Nam Giang trực tiếp có mặt tại hiện trường, phối hợp cùng lực lượng khẩn trương di dời 11 hộ dân với 41 khẩu đang sống dưới chân đồi về nơi an toàn. Trong đó, 4 hộ tập trung về các điểm trường mẫu giáo thôn; 7 hộ về ở xen ghép trong các hộ dân, người thân… UBND xã Đắc Pre đã phối hợp với Đồn Biên phòng Đắc Pring căng dây, đặt biển báo cấm người và phương tiện qua lại nơi có nguy cơ sạt lở; thường xuyên túc trực, tăng cường công tác vận động người dân không được về lại nơi ở cũ để tránh tai nạn đáng tiếc có thể xảy ra.

UBND huyện Nam Giang đã cử đoàn công tác khảo sát 2 địa điểm, lên phương án bố trí nơi ở mới cho người dân. Đồng thời đề xuất UBND tỉnh Quảng Nam cho chủ trương thực hiện tái định cư khẩn cấp đối với 11 hộ dân tại thôn 56B theo Nghị quyết 23 của HĐND tỉnh. Tổng kinh phí để bố trí tái định cư là hơn 6 tỉ đồng, mức kinh phí hỗ trợ dự kiến khoảng 115 triệu đồng/nhà. Khu tái định cư này được nhà nước đầu tư đầy đủ điện, đường, trường, trạm…

Bí thư Tỉnh ủy tỉnh Quảng Nam Lương Nguyễn Minh Triết trao quà động viên bà con

Lực lượng tại chỗ hỗ trợ tháo dỡ, di dời nhà dân ở Tak Chay, Trà Cang, huyện Nam Trà My đến nơi an toàn

Từ tình hình thực tế, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam Lê Văn Dũng nhận định, những vết nứt trên đồi rất nguy hiểm, nguy cơ đổ xuống lúc nào không thể lường trước được. "Giải pháp trước mắt là đưa người dân di dời đến nơi ở tạm an toàn. Bà con chịu khó một thời gian, sau khi có nơi ở mới thì sẽ về sinh sống ổn định, lâu bền", Chủ tịch UBND tỉnh nhấn mạnh và cho biết, lãnh đạo địa phương đã đến chia sẻ, thăm hỏi, tặng quà động viên các gia đình, UBND xã Đắc Pre và cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Đắc Pring.

Đặt tính mạng, an toàn người dân lên hàng đầu

Cũng trong ngày 21.9, một đoàn công tác khác của tỉnh Quảng Nam do ông Lương Nguyễn Minh Triết, Bí thư Tỉnh ủy Quảng Nam dẫn đầu, đã đến kiểm tra tình hình sạt lở, chỉ đạo công tác ổn định dân cư cho 33 hộ dân làng Tăk Chay, xã Trà Cang, huyện Nam Trà My - địa phương thường xuyên xảy ra sạt lở của địa phương.

Theo UBND xã Trà Cang, đợt mưa lớn kéo dài từ đêm 17 đến ngày 18.9 đã gây ra hiện tượng sạt lở, nứt đất tại làng Tăk Chay, chính quyền buộc phải sơ tán, di dời khẩn cấp 33 hộ với 171 nhân khẩu ở hai cụm dân cư của làng đến nơi ở tạm an toàn, trong đó 20 hộ được bố trí ở xen ghép tại điểm Trường Tăk Cui, còn lại 13 hộ đang tiếp tục di dời Trước mắt, xã Trà Cang tổ chức họp dân bàn phương án tái định cư, hỗ trợ khẩn cấp gạo, tiền mặt, dụng cụ sinh hoạt trong thời gian bà con dựng nhà tạm.

Kiểm tra hiện trường vụ sạt lở và công tác hỗ trợ di dời nhà cửa, tài sản, bố trí ở tạm cho người dân làng Tăk Chay, Bí thư Tỉnh ủy Lương Nguyễn Minh Triết đánh giá cao sự chủ động của địa phương trong ứng phó thiên tai; đồng thời yêu cầu địa phương những ngày tới tiếp tục túc trực, dự trữ lương thực, sắp xếp ổn định cuộc sống cho bà con. Chậm nhất đến ngày 23.9, chính quyền phải hoàn thành di dời các hộ dân còn lại đến nơi an toàn. Đảm bảo thông tin liên lạc, huy động phương tiện để giao thông thông suốt phục vụ di dời, ứng phó thiên tai. Về lâu dài, cần rà soát để di dời toàn bộ người dân ở các vùng có nguy cơ cao sạt lở, sắp xếp, bố trí cho bà con nơi ăn chốn ở ổn định, lâu dài, đảm bảo cuộc sống…

"An toàn tính mạng cho người dân và các lực lượng hỗ trợ phải được đặt lên hàng đầu trong mọi tình huống. Hiện nay, địa phương tập trung lo cho bà con, không để ai bị đói, bị rét, không để học sinh nghỉ học kéo dài. Tinh thần "4 tại chỗ" phải được quán triệt xuyên suốt, thường xuyên cập nhật các văn bản chỉ đạo của Trung ương, tỉnh, huyện cho người dân nắm được và vận động họ cùng thực hiện", ông Lương Nguyễn Minh Triết nhấn mạnh. ■

TP.HCM phê duyệt danh mục 25 biệt thự cũ

UBND TP.HCM vừa ban hành quyết định phê duyệt danh mục biệt thự cũ trên địa bàn đã được phân loại (đợt 14). Theo đó, có 25 biệt thự cũ thuộc nhóm 1, nhóm 2 và nhóm 3. Cụ thể, biệt thự nhóm 1 gồm: Số nhà 224A-224B, đường Điện Biên Phủ, phường Võ Thị Sáu, quận 3. Biệt thự nhóm 2 gồm: Số nhà 17 Tú Xương; số nhà 179 Võ Thị Sáu; số nhà 262ABC, đường Điện Biên Phủ, đều thuộc phường Võ Thị Sáu, Quận 3. Biệt thự nhóm 3 gồm các số nhà thuộc Quận 1; Quận 3; Bình Thạnh; Phú Nhuận…

UBND TP yêu cầu các cá nhân, tổ chức là chủ sở hữu biệt thự cũ thuộc danh mục phê duyệt có trách nhiệm tuân thủ nguyên tắc về quản lý, sử dụng và bảo trì, cải tạo được quy định tại Khoản 2 Điều 34 Nghị định số 99/2015/NĐ-CP của Chính phủ về quy định chi tiết và hướng dẫn thực hiện một số điều của Luật Nhà ở của Quốc hội.

Cụ thể, tuân thủ các quy định của Luật Nhà ở; trường hợp là biệt thự cũ thuộc sở hữu nhà nước, phải thực hiện các quy định về quản lý, sử dụng nhà ở thuộc sở hữu nhà nước; trường hợp là biệt thự cũ có giá trị nghệ thuật, lịch sử, văn hóa, phải tuân thủ các quy định của pháp luật về quản lý di sản văn hóa.

Đối với biệt thự cũ thuộc nhóm 1, phải giữ nguyên hình dáng kiến trúc bên ngoài, cấu trúc bên trong, mật độ xây dựng, số tầng và chiều cao. Đối với biệt thự cũ thuộc nhóm 2, phải giữ nguyên kiến trúc bên ngoài. Đối với biệt thự cũ thuộc nhóm 3, thực hiện theo các quy định của pháp luật về quy hoạch, kiến trúc và pháp luật về xây dựng.

Các cá nhân, tổ chức là chủ sở hữu biệt thự cũ thuộc nhóm 1 hoặc nhóm 2 có trách nhiệm tuân thủ quy định tại Khoản 4 Điều 87 Luật Nhà ở số 65/2014/QH13 của Quốc hội. Cụ thể, không được làm thay đổi nguyên trạng ban đầu của biệt thự cũ; không được phá dỡ biệt thự cũ nếu chưa bị hư hỏng nặng, có nguy cơ sập đổ theo kết luận kiểm định của Sở Xây dựng. Trường hợp phải phá dỡ để xây dựng lại thì phải theo đúng kiến trúc ban đầu, sử dụng đúng loại vật liệu, mật độ xây dựng, số tầng và chiều cao của biệt thự cũ; không được tạo thêm kết cấu để làm tăng diện tích hoặc cơi nới, chiếm dụng không gian bên ngoài…

TÙNG THƯ

Người phụ nữ với tấm lòng thiện nguyện

● **NHƯ ĐỒNG**

Chồng mất sớm, một mình bà Nguyễn Thị Đông (48 tuổi, trú ở phường Nghĩa Chánh, TP Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi) gồng gánh nuôi 3 con ăn học nên người. Vất vả là thế, nhưng người phụ nữ nhân hậu ấy vẫn luôn tràn đầy nghị lực và trái tim chan chứa yêu thương, mong muốn giúp đỡ những mảnh đời còn khó khăn, bất hạnh trong cuộc sống…

Vừa qua, khi theo dõi tin tức về cơn bão số 3, những hình ảnh tang thương, đau đớn đến tột cùng của người dân các tỉnh, thành phố miền Bắc đã khiến bà Đông xúc động rơi nước mắt. Trước sự tàn phá khốc liệt của hoàn lưu bão, lụt lội và sạt lở đất đã khiến hàng trăm người bị thiệt mạng, mất tích, tài sản bị cuốn trôi; con mất cha mẹ, vợ mất chồng, gia đình tan tác; thiệt hại về kinh tế chẳng thể nào tính được…

"Đó là những giọt nước mắt của nghĩa tình đồng bào. Không chỉ bản thân tôi bất kỳ người dân Việt Nam nào, khi nhìn thấy hình ảnh đó cũng đều cảm thấy đau xót. Những lúc như thế này, bà con chẳng thể nào đứng dậy nếu không có điểm tựa. Một trong những điểm tựa quan trọng nhất là sự đoàn kết của dân tộc. Giữa lúc khó khăn, hoạn nạn, tình yêu thương của cộng đồng sẽ giúp họ vực dậy tinh thần, ổn định cuộc sống", bà Đông trải lòng.

Khi làm công tác thiện nguyện, bà Đông (ngoài cùng bìa phải) luôn nở nụ cười trên môi để người cho và người nhận đều thấy ấm áp

Truyền thống "lá lành đùm lá rách", đùm bọc lấy nhau đã và đang được khơi dậy khắp nơi trong cả nước. Bằng nhiều cách khác nhau, dù ít hay nhiều, mỗi người đều ủng hộ để giúp đỡ đồng bào mình. Điều đó rất đáng trân quý. Nghĩ vậy, bà Đông bàn bạc cùng với các con và quyết định đập heo đất được hơn 80 triệu đồng gửi đến bà con vùng bão lũ. Để tấm chân tình đến với người dân được trọn vẹn hơn, bà đã ủng hộ thêm gần 20 triệu đồng, tăng mức hỗ trợ lên 100 triệu. Đây là toàn bộ số tiền mà bà đã tiết kiệm, tích lũy từ bao lâu nay mới có được.

"Số tiền tuy không lớn nhưng là tất cả tình cảm của tôi và gia đình, góp một phần nhỏ bé cùng quê hương Quảng Ngãi chia sẻ, động viên người dân phía Bắc để giúp họ vượt qua khó khăn và khôi phục kinh tế sau thiên tai. Thật may mắn là các con đều đồng lòng ủng hộ", bà Đông chia sẻ.

Bà Đông hiện đang bán trái cây ở Chợ đầu mối nông sản Quảng Ngãi. Cách đây 5 năm, chồng bà qua đời do đột quỵ, để lại 3 người con đang tuổi ăn tuổi học. Có những thời điểm, cuộc sống của mấy mẹ con tưởng chừng không thể vượt qua. Thế nhưng, bằng nghị lực của bản thân, bà đã gắng gượng đứng lên, nuôi các con khôn lớn, trưởng thành. Bây giờ, niềm vui mỗi ngày của bà là được hướng về những điều tốt đẹp trong cuộc sống, chia sẻ với những hoàn cảnh bất hạnh theo cách âm thầm, lặng lẽ nhất.

"Có trải qua cảm giác mất mát đi người thân mới thấu hiểu hết nỗi đau của những mảnh đời bất hạnh. Tôi đã chăm chỉ làm việc mỗi ngày để vừa lo cho các con, vừa có thêm khoản thu nhập để san sẻ phần nào gánh nặng trong cộng đồng. Mỗi ngày, tôi đều dành ít nhất 50 nghìn đồng bỏ vào heo đất để làm từ thiện", bà Đông bộc bạch.

Đến nay, số tiền bà Đông đóng góp, tham gia hoạt động thiện nguyện đã lên tới hơn 2 tỉ đồng. Số tiền này được bà hỗ trợ qua nhiều kênh tiếp nhận khác nhau. Trong đợt dịch Covid-19, bà đã gửi hàng chục triệu đồng cho người dân các nơi về quê tránh dịch bệnh khi đi qua địa phận Quảng Ngãi. Ngoài ra, bà còn đồng hành cùng Bộ đội biên phòng TP Hồ Chí Minh hỗ trợ nhu yếu phẩm cho bà con và lực lượng y tế tuyến đầu.

Dịp Tết Trung thu vừa qua, bà đã ủng hộ 11 triệu đồng để hỗ trợ các suất quà cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt tại Trung tâm Công tác xã hội tỉnh, giúp các em đón một mùa trăng tròn ấm áp, trọn vẹn niềm vui. Trong vài ngày tới, sau khi sắp xếp công việc ổn định, bà sẽ cùng với trụ trì, phật tử chùa Quan Âm (thị trấn La Hà, Tư Nghĩa) lên đường ra các tỉnh, thành phố phía Bắc, gửi tặng bà con số tiền 100 triệu đồng mà bà đã tiết kiệm từ những giọt mồ hôi tần tảo sớm hôm…

Nói về bà Đông, ông Huỳnh Minh Chí - Tổ trưởng tổ dân phố 1, phường Nghĩa Chánh, TP Quảng Ngãi chia sẻ: "Bà là người có tấm lòng nhân ái và tích cực tham gia các hoạt động thiện nguyện, là tấm gương sáng để giáo dục con cái và thế hệ trẻ ở địa phương, giúp họ biết sống sẻ chia và hướng đến những điều tốt đẹp". ■

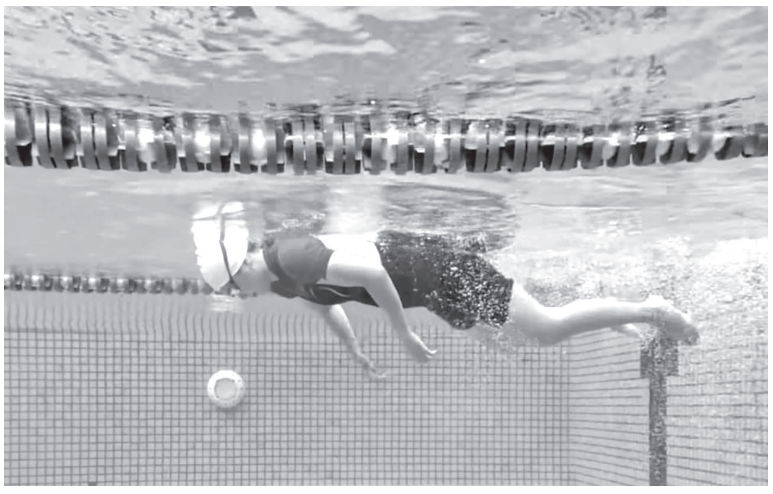
Phòng tránh đuối nước cho trẻ trong mùa mưa bão

Cơn bão số 3, số 4 đã qua đi nhưng nhiều khu vực vẫn còn ngập nước và nguy cơ trẻ bị đuối nước vẫn cao. Các chuyên gia đã có những lưu ý để bảo vệ an toàn cho trẻ…

Theo ước tính của Quỹ Nhi đồng Liên Hợp Quốc (UNICEF), Việt Nam là quốc gia bị ảnh hưởng nặng nề nhất so với Lào, Thái Lan và Myanmar bởi cơn bão Yagi. Khoảng 3 triệu người bị thiếu nước sạch và điều kiện vệ sinh, làm gia tăng nguy cơ dịch bệnh, trong đó có khoảng 2 triệu trẻ em không được tiếp cận với giáo dục, hỗ trợ tâm lý xã hội và dinh dưỡng học đường…

Bên cạnh đó là nguy cơ đuối nước, ảnh hưởng đến tính mạng của trẻ vẫn hiện hữu do thời tiết mưa nhiều và mực nước sông vẫn ở mức cao. Các chuyên gia của UNICEF đề nghị phụ huynh cần giám sát chặt chẽ và nhắc nhở trẻ không chơi đùa, bơi lội trong nước lũ; cảnh báo không đi qua khu vực ngập nước hoặc nơi có dòng nước lũ chảy qua. Cùng với đó, hướng dẫn trẻ tập luyện các phương pháp để giữ bình tĩnh như hít thở sâu, nín thở nếu chẳng may rơi xuống nước…

Theo ông Đặng Hoa Nam, Cục trưởng Cục Trẻ em (Bộ LĐ,TB&XH), ngay cả khi trẻ ngồi trên xuồng, bè, mảng… vẫn có nguy cơ bị đuối nước. Do đó, trẻ di chuyển trên các phương tiện này phải luôn mặc áo phao và cài khóa theo quy định. "Nếu thấy có nguy cơ đuối nước, trẻ hãy kêu cứu thật to, đồng thời bình tĩnh và cố gắng ngóc đầu lên, hít một hơi dài, nín thở, thả lỏng người, bơi xuôi theo dòng nước và hướng vào bờ, chú ý không quẫy đạp. Nếu thấy người khác có nguy cơ đuối nước, hãy gọi thật to để người lớn tới giúp, tuyệt đối không nhảy xuống cứu bạn nếu không biết bơi hoặc bơi chưa giỏi, hãy tìm cách vứt dây, sào dài, vật nổi để bạn bị rơi xuống nước tóm lấy và kéo bạn lên bờ", ông Đặng Hoa Nam nói.

Cựu VĐV Nguyễn Thị Ánh Viên diễn tả quá trình nín thở tự nổi lên mặt nước

Dù không biết bơi nhưng cơ thể vẫn có thể nổi nếu chúng ta bình tĩnh. Anh Vũ Ngọc Chiến (33 tuổi, TP.HCM) chủ kênh YouTube chuyên dạy bơi đã chia sẻ bí quyết sống sót khi bị rơi xuống vùng nước sâu. Anh cho biết, nếu ngậm chặt mồm, nín thở, chỉ vài giây sau cơ thể sẽ tự nổi lên, và chỉ cần ngửa cổ ra đằng sau, tiếp tục thở ra bằng mũi và hít vào bằng miệng, cố gắng nín thở để kéo dài thời gian chờ người tới cứu.

Trên trang Facebook cá nhân, cựu VĐV đội tuyển bơi lội quốc gia Nguyễn Thị Ánh Viên cũng hướng dẫn: Cơ thể như một chiếc phao, nếu đầy không khí thì nổi lên. Do đó, nếu chẳng may bị rơi xuống nước, không nên vùng vẫy mà cần phải bình tĩnh, nín thở, thả lỏng người. Lúc này cơ thể như quả bóng có hơi sẽ từ từ nổi lên. Và khi nổi lên, ta lại tiếp tục lấy hơi cho những lần tiếp theo, làm vậy có thể kéo dài thời gian sinh tồn dưới nước…

Bên cạnh đó, các chuyên gia bơi lội cũng khuyến cáo phụ huynh cần trang bị kiến thức bơi lội, tránh đuối nước cho trẻ em. Những khu vực có nước ngập nên trang bị áo phao hoặc các thiết bị có thể làm phao như can nhựa, chai nhựa gắn vào nhau, hoặc sắm cho con balo đi học có thể nổi trên mặt nước, để khi gặp tình huống nguy cấp nó sẽ có tác dụng như chiếc phao cứu được tính mạng trẻ.

THẢO LAM

TIN THỂ THAO

Cử tạ giành 5 HCV giải trẻ thế giới

Tham dự Giải cử tạ trẻ thế giới 2024 tại Tây Ban Nha với 4 VĐV là Đỗ Tú Tùng, K'Dương (55 kg), Dương Tuấn Kiệt (61 kg) và Trần Minh Trí (67 kg), đội tuyển cử tạ trẻ Việt Nam đã giành 5 HCV, 1 HCB, 1 HCĐ.

Theo đó, K'Dương có 1 HCV cử giật, 1 HCV tổng cử và 1 HCĐ cử đẩy hạng 55 kg; Đỗ Tú Tùng giành được 1 HCV cử đẩy hạng 55 kg; Trần Minh Trí 1 HCV cử đẩy, 1 HCV tổng cử và 1 HCB cử giật hạng 67 kg.

V.H

TP.HCM nhất toàn đoàn giải Taekwondo

Giải Taekwondo các CLB quốc gia Cúp đại sứ Hàn Quốc 2024 nằm trong chuỗi hoạt động kỷ niệm 32 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam - Hàn Quốc vừa khép lại sau hơn 1 tuần tranh tài ở Lào Cai. Năm nay, đoàn TP.HCM I đoạt 38 HCV, 13 HCB, 15 HCĐ, qua đó đứng đầu toàn giải, hạng nhì là đoàn Hà Nội I (15 HCV, 8 HCB, 22 HCĐ), đoàn Bình Thuận (6 HCV, 6 HCB, 12 HCĐ) đứng hạng ba.

Giải có sự góp mặt của 1.000 HLV, VĐV đến từ 56 đơn vị.

H.L

Tuyển Futsal nữ tập huấn tại Thái Lan

Trong chuyến tập huấn tại Thái Lan, đội tuyển Futsal nữ Việt Nam với 18 cầu thủ sẽ tham dự Giải giao hữu quốc tế NSDF Women's Futsal Championship 2024. Đội sẽ đá trận ra quân gặp Đài Bắc Trung Hoa vào ngày 24.9, tiếp đó lần lượt gặp Indonesia (25.9), Trung Quốc (26.9) và kết thúc giải bằng trận so tài với chủ nhà Thái Lan vào ngày 28.9.

Đây là "cử dượt" bổ ích với thầy trò HLV Nguyễn Đình Hoàng trong quá trình chuẩn bị dài hơi cho vòng loại World Cup Futsal nữ 2025.

N.LÝ

Tuyển Muay trẻ giành 1 HCV thế giới

Tại Giải Muay vô địch trẻ thế giới 2024 vừa diễn ra ở Bangkok (Thái Lan), đội tuyển Muay trẻ Việt Nam đã giành 1 HCV, 4 HCB và 9 HCĐ. Tấm HCV của đội có được nhờ kết quả thi đấu của 2 tuyển thủ Đỗ Phương Nguyên và Nguyễn Thu Phương ở nội dung đôi.

Đội Muay trẻ Việt Nam dự giải với 29 VĐV, góp mặt trong tất cả các nội dung của giải. Ban huấn luyện đội cho biết, năm nay các đoàn đều cử những gương mặt trẻ tốt nhất. Đây là dịp mà các võ sĩ Việt Nam được thử sức, cũng như tích lũy thêm kinh nghiệm để có sự phát triển tương lai.

H.V

Lan tỏa những điều tốt đẹp trong mỗi vận động viên

• **THU SÂM**

Sau khi *Văn Hóa* đăng tải bài viết "Ánh Viên và bài học về lòng biết ơn", nhiều độc giả đã dành những lời khen ngợi cho Ánh Viên và mong muốn Thể thao Việt Nam tiếp tục có thêm nhiều vận động viên vừa xuất sắc về thành tích, lại vừa có cách ứng xử, lối sống tốt, xứng đáng là tấm gương cho thế hệ trẻ noi theo.

HLV Vũ Ngọc Lợi luôn đồng hành cùng chân chạy Nguyễn Thị Huyền — Ảnh: FACEBOOK

Thầy và trò cùng khổ luyện mới thành tài

Sau bài viết này, *Văn Hóa* cũng nhận được nhiều chia sẻ từ các huấn luyện viên - những người thầy đang hằng ngày, hằng giờ huấn luyện các tài năng đỉnh cao. Hầu hết các ý kiến đều khen ngợi Ánh Viên và mong muốn vận động viên của mình cũng có được cách nhìn, cách nghĩ như Ánh Viên để Thể thao Việt Nam tiếp tục nêu cao truyền thống "tôn sư trọng đạo", "uống nước nhớ nguồn" của dân tộc.

Với đặc thù chuyên môn, việc tập luyện thể thao là không hề dễ dàng với các vận động viên, bởi việc luôn phải vượt ngưỡng chịu đựng để "nuốt" một khối lượng lớn các bài tập rồi lại "nuốt" một khối lượng thức ăn mà nhiều khi không được ăn theo sở thích như trường hợp của Ánh Viên. Vì thế nhiều giọt mồ hôi, nước mắt và thậm chí là cả máu đã đổ trên các thảm tập, đường chạy, bể bơi, trường bắn... để sau đó quy đổi thành những tấm huy chương lấp lánh. Thể thao là khổ luyện để thành tài, nếu vận động viên không bước qua được cửa ải này thì khó lòng có được thành công. Ánh Viên hay các VĐV khác của Thể thao Việt Nam đều phải trải qua những giai đoạn tập luyện khổ cực mới có được thành tích.

Đơn cử như tay vợt nữ số 1 Việt Nam hiện nay Nguyễn Thùy Linh, song hành cùng những thành tích ấn tượng, nụ cười tươi rói cùng thái độ niềm nở, dễ thương khi tiếp xúc với người hâm mộ, Linh đã phải trải qua những giây phút tập luyện vất vả. Do đặc thù di chuyển nhiều của môn Cầu lông, gót chân của Thuỳ Linh và một phần ở gan bàn chân bị chai đến mức sơ cứng nên sau các buổi tập, cô thường phải gọt phần bị chai và thường xuyên bị đau nhức. Nhưng đó chỉ là chấn thương nghề nghiệp nhẹ, Linh và các đồng nghiệp thường xuyên phải đối diện với nhiều chấn thương khác để có được thành tích đỉnh cao.

Với các huấn luyện viên, công việc huấn luyện cũng rất vất vả. Nếu các thầy cô giáo dạy văn hóa, được về nhà chăm chút gia đình sau khi kết thúc giờ dạy thì các huấn luyện viên thường phải vất vả chăm sóc, trông coi các học trò, từ bữa ăn tới giấc ngủ. Họ vừa là người thầy nhưng cũng là người cha, người mẹ khi dậy dỗ, chia sẻ tâm tư, định hướng cho các em. Ở các đội tuyển trẻ hoặc với những môn đặc thù riêng đòi hỏi vận động viên phải được đào tạo từ khi mới 5-6 tuổi (thể dục dụng cụ), hoặc phải tập huấn thi đấu xa nhà, dài ngày như trường hợp của kình ngư Nguyễn Thị Ánh Viên.

Hay như trường hợp của huấn luyện viên môn Cầu lông Ngô Trung Dũng, khi huấn luyện đội tuyển Cầu lông trẻ quốc gia tại Trung tâm đào tạo VĐV của Trường Đại học TDTT Bắc Ninh, dù nhà ngay cạnh Trung tâm huấn luyện nhưng anh cũng thường xuyên ở lại với đội cả ngày lẫn đêm, không về nhà để quản lý, chăm lo cho các học trò.

Và bài học về lòng biết ơn

Với vận động viên từng là chân chạy số 1 của Thể thao Việt Nam Nguyễn Thị Huyền, huấn luyện viên Vũ Ngọc Lợi như một người thân trong nhà, một người thầy mà Huyền luôn kính trọng, thân thương gọi là bác. Trong quá trình huấn luyện cũng có những lúc thầy Lợi không hài lòng về học trò nhưng suốt cả chặng đường dài hơn 15 năm gắn bó, dù lúc thành công hay khi thất bại thì 2 thầy trò vẫn luôn song hành. Hình ảnh Nguyễn Thị Huyền khi về đích đoạt HCV thường vội vã đi tìm bác Lợi và ôm người thầy kính mến của mình như một sự tri ân cho những tâm huyết mà ông đã dành cho học trò.

Bên cạnh những câu chuyện lan tỏa sự tốt đẹp về lòng biết ơn và nghĩa thầy trò, gần đây có nhiều huấn luyện viên phải nuốt nước mắt vì sự thay đổi đến chóng mặt của các học trò. Có vận động viên thường xuyên quay lén các huấn luyện viên trong quá trình huấn luyện để khi cần thì cắt cúp đe dọa. Với đặc thù của việc huấn luyện thể thao, không thể tránh khỏi những lúc các huấn luyện viên sẽ phải nặng lời, không thể nói toàn lời ngọt ngào như trong văn mẫu.

Nếu chỉ cắt cúp những giây phút này và với mức độ lan truyền, suy diễn của mạng xã hội như hiện nay, những lát cắt sẽ trở thành câu chuyện bị lên án, suy diễn đủ điều trên không gian mạng, dẫn đến cái nhìn lệch lạc về người thầy trong thể thao. Có vận động viên sau khi thành công rồi thì lên tiếng chê bai thầy, tự mãn và cho rằng thành tích có được là do sự nỗ lực tự thân, không có bóng dáng của người thầy trong đó.

Tuy nhiên không phải lúc nào các thầy cũng đúng nhưng là học trò thì nên thấm nhuần đạo lý "một chữ là thầy, nửa chữ cũng là thầy". Với các huấn luyện viên, họ cũng phải nhìn nhận lại quá trình huấn luyện và lựa chọn cách ứng xử phù hợp với các học trò, để tránh trường hợp trò tố thầy như trong thời gian qua.

Sự việc nào thì cũng cần được nhìn nhận từ nhiều phía, nhiều góc độ nhưng qua những sự việc như vậy cho thấy một lần nữa công tác giáo dục về đạo đức, tư tưởng cho các vận động viên cần được nâng cao hơn nữa. Các vận động viên cần được giáo dục để trở thành người tốt trước khi trở thành vận động viên giỏi. Họ cần được giáo dục về lòng trắc ẩn, sự bao dung, chia sẻ, lòng biết ơn cũng như tinh thần, trách nhiệm với Tổ quốc bởi đã được đầu tư, chăm bẵm từ lúc còn trẻ cho tới khi chín muồi về tài năng và trưởng thành về nhân cách.

Một số người tâm huyết với thể thao từng tâm sự với người viết rằng, họ vất vả đi xin tài trợ thưởng cho các vận động viên nhưng khi nhận, một số vận động viên coi đó là việc đương nhiên và không có nổi một lời cảm ơn. Vì thế các vận động viên cũng cần được giáo dục thêm về việc biết cho đi thay vì chỉ biết nhận để mỗi ngày sống là mỗi ngày biết ơn, lan tỏa những điều tốt đẹp trong cuộc sống, như "tiểu tiên cá" Ánh Viên đang sống mỗi ngày...■

Sức sống mới của HAGL

● **NGỌC TRUNG**

Sau gần 20 năm, Hoàng Anh Gia Lai (HAGL) mới toàn thắng sau 2 vòng đấu đầu tiên trong một mùa giải V.League. Đáng chú ý hơn nữa, màn trình diễn ấn tượng của đội bóng phố Núi có sự đóng góp đậm nét của nội binh, đặc biệt là những tài năng trẻ.

HAGL khởi đầu ấn tượng tại V.League 1 - 2024/25

Khởi đầu mùa giải bằng chiến thắng tưng bừng 4-0 ngay trên sân Quảng Nam, HAGL trở về sân nhà Pleiku để tiếp đón SLNA tại vòng 2 LPBank V.League 1-2024/25 bằng tâm lý phấn chấn và tự tin. Không nằm ngoài dự đoán, trước đối thủ không được đầu tư nhiều và lực lượng chủ yếu cầu thủ trẻ (độ tuổi trung bình 21,7), đội bóng phố Núi giành chiến thắng khá dễ dàng với tỉ số 2-0, các pha lập công được thực hiện do công của Châu Ngọc Quang (36') và Thanh Sơn (90+4'). Kết quả cũng chưa thể hiện hết sự áp đảo của đội chủ nhà, với hàng loạt cơ hội ngon ăn được tạo ra từ hiệp 1 cho đến hiệp 2, kể cả khi HLV Lê Quang Trãi rút tiền đạo ngoại Jeferson ra khỏi sân để sử dụng hàng công 100% nội binh.

Nếu như trong 45 phút đầu tiên, hướng tấn công chính của HAGL nằm ở cánh trái, với sự hiện diện của thủ quân Trần Minh Vương và tiền vệ cánh trái Trần Bảo Toàn. Ở tuổi 24, Bảo Toàn đang thể hiện sự tiến bộ vượt bậc trong những trận đấu đầu tiên của V.League 1 - 2024/25. Cầu thủ quê Quảng Ngãi này là tác giả 2 đường chuyền thành bàn ở trận thắng Quảng Nam và đến cuộc tiếp đón SLNA, Bảo Toàn là người "dọn cỗ" cho Ngọc Quang mở tỉ số bằng pha tăng tốc và tạt bóng rất ngọt. Bước sang hiệp đấu thứ hai, Quốc Việt được tung vào sân từ băng ghế dự bị và thi đấu ở vị trí tiền vệ cánh phải. Tài năng trẻ quê Hải Phòng này liên tiếp gây sóng gió cho khung thành đối phương bằng khả năng đi bóng lắt léo và tốc độ. Bàn ấn định tỉ số cũng xuất phát từ nỗ lực bứt tốc rồi đột nhập vòng cấm địa đầy ấn tượng của Quốc Việt.

Như vậy sau 2 vòng đấu, HAGL đang dẫn đầu trên bảng xếp hạng V.League với thành tích toàn thắng, giành trọn 6 điểm, ghi 6 bàn thắng và chưa phải nhận bàn thua nào. 18 năm qua, chưa bao giờ đội bóng phố Núi có được khởi đầu ấn tượng như vậy. Lần gần nhất HAGL toàn thắng sau 2 vòng đấu mở màn V.League đã từ mùa giải 2005, mùa giải đội bóng này tham gia với tư cách là đương kim vô địch và hiện diện trong đội hình vẫn còn những cái tên huyền thoại của bóng đá Thái Lan như Kiatisuk, Dusit Chalermsan hay Tawan Sripan. Mùa giải năm đó, đội bóng phố Núi đánh bại Bình Định với tỉ số 2-0 trên sân Quy Nhơn ở vòng 1 rồi trở về sân nhà giành chiến thắng 3-1 cũng trước SLNA. Tuy nhiên kết thúc mùa giải này, HAGL chỉ đứng thứ tư và chứng kiến kình địch Gạch Đồng Lâm Long An soán ngôi vương.

Trong màn khởi đầu ấn tượng của HAGL, không thể phủ nhận vai trò nhạc trưởng của Marciel, tác giả của 2 bàn thắng và 1 pha kiến tạo thành bàn sau 2 vòng đấu. Tuy nhiên, dấu ấn nội binh tại phố Núi cũng rất đậm nét. Nếu như Minh Vương ngày càng bản lĩnh và chín chắn trong vai trò thủ quân thì Châu Ngọc Quang cũng tỏa sáng ở vai trò phó tướng. Ở cả 2 trận đấu, Ngọc Quang đều thi đấu năng nổ, nhiều thời điểm được đẩy lên thi đấu như một trung phong và cả 2 trận đều ghi bàn. Trong khi đó, Dụng Quang Nho thi đấu xông xáo và bền bỉ để "dọn dẹp" khu trung tuyến trọn vẹn 90 phút mỗi trận. Ngoài ra là sự bùng nổ của Bảo Toàn hay Quốc Việt như đã đề cập, hay cái tên gây sóng dư luận Trần Gia Bảo, cầu thủ vừa ghi bàn ở giải đấu cao nhất Việt Nam khi chỉ mới 16 tuổi 8 tháng 12 ngày.

Trước đây, HAGL từng gặt hái thành công nhờ lứa cầu thủ Công Phượng, Văn Toàn, Tuấn Anh, Xuân Trường... nhưng tiếc rằng chưa thể chạm tay vào chức vô địch V.League. Nòng cốt đội hình HAGL hiện tại không phải hình thành từ một lứa cầu thủ nổi danh như trước và còn quá sớm để đánh giá về cơ hội đăng quang, tuy nhiên dễ thấy dấu ấn tiếp nối trong khâu đào tạo cầu thủ trẻ ở phố núi. Gia Bảo chưa tới tuổi 17. Quốc Việt cũng chỉ 21 tuổi. Dụng Quang Nho và Bảo Toàn 24 tuổi. Lớn tuổi nhất là Minh Vương và Ngọc Quang cũng chưa bước qua tuổi 30. Hoặc một cái tên thầm lặng hơn nhưng cũng rất đáng kể là thủ thành Trần Trung Kiên. Chốt chặn mới chỉ 21 tuổi này bắt chính ở cả 2 trận đấu đã qua và góp công lớn giúp HAGL chưa phải nhận bất cứ bàn thua nào. Vì vậy, ở mùa giải này, thầy trò Lê Quang Trãi hứa hẹn là ẩn số thú vị và là đội bóng đáng xem, đáng chờ đợi. ■

VÒNG LOẠI GIẢI BÓNG ĐÁ U20 CHÂU Á 2025:

Tập trung cho từng trận đấu

Vào lúc 19h tối nay 23.9 trên sân Lạch Tray (Hải Phòng), đội tuyển U20 Việt Nam sẽ bắt đầu hành trình tại Vòng loại Giải bóng đá U20 châu Á 2025 gặp U20 Bhutan. Thi đấu trên sân nhà là một lợi thế nhưng trước những đối thủ rất quyết tâm, các học trò của HLV Hứa Hiền Vinh sẽ phải rất nỗ lực, tập trung thi đấu đạt kết quả tốt qua từng trận một để hướng đến mục tiêu đề ra là lọt vào vòng chung kết (VCK) sân chơi bóng đá trẻ châu lục vào năm sau.

Vòng loại U20 châu Á 2025 có 45 đội tham dự, được chia thành 5 bảng 5 đội và 5 bảng 4 đội, trong đó 10 đội nhất bảng cùng 5 đội nhì xuất sắc nhất sẽ giành vé dự VCK cùng chủ nhà Trung Quốc vào năm sau. Tại bảng A diễn ra ở Hải Phòng, U20 Việt Nam không chỉ có lợi thế sân nhà mà sẽ thuận lợi đá với các đối thủ có độ khó tăng dần, lần lượt là Bhutan (ngày 23.9), Guam (25.9), Bangladesh (27.9) và Syria (29.9). Mục tiêu mà ban huấn luyện đặt ra cho các cầu thủ là sẽ phát huy hết khả năng của mình, thi đấu đạt kết quả tốt nhất trong từng trận đấu để giành vé góp mặt tại VCK.

Đây là mục tiêu quan trọng bậc nhất của bóng đá trẻ Việt Nam trong năm nay. Đó cũng là lý do mà thầy trò HLV Hứa Hiền Vinh được Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) tạo điều kiện tốt nhất trong việc "rèn quân" và ra nước ngoài tập huấn. Đội hội quân từ ngày 15.8 tại Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội) với 27 cầu thủ, sau đó tập huấn tại Nhật Bản từ ngày 23.8 đến 1.9.

Dù vậy, kế hoạch chuyên môn không được suôn sẻ khi trong đợt tập huấn tại Nhật Bản, đội buộc phải hủy trận đấu giao hữu cuối do ảnh hưởng của cơn bão Shanshan. Kết thúc tập huấn và trở về nước, chương trình tập luyện của thầy trò HLV Hứa Hiền Vinh tiếp tục bị gián đoạn bởi siêu bão Yagi, khiến đội chỉ có thể có được một trận giao hữu với đội tuyển U20 Nga thay vì 2 trận như kế hoạch ban đầu. Thế nhưng, toàn đội đã nỗ lực vượt qua khó khăn, duy trì tinh thần tập luyện cao độ để chuẩn bị tốt nhất cho vòng loại U20 châu Á 2025. Ban huấn luyện cho biết, các cầu thủ đã có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, rất quyết tâm và đã sẵn sàng cho những thử thách phía trước.

Trong buổi gặp mặt, động viên trước khi U20 Việt Nam làm nhiệm vụ tại vòng loại châu Á 2025, Phó Chủ tịch VFF Trần Anh Tú cho rằng, bóng đá Việt Nam luôn muốn góp mặt tại VCK đấu trường châu lục ở các cấp độ đội tuyển. Điều này cũng chính là định hướng của VFF trong công tác xây dựng và phát triển các đội tuyển quốc gia nhằm đưa bóng đá Việt Nam tiệm cận với trình độ của bóng đá châu Á và thế giới, cùng với đó là những nỗ lực đầu tư rất lớn của VFF trong việc tạo điều kiện tốt nhất cho các đội tuyển tập trung, tập huấn trước khi tham dự các giải đấu quốc tế chính thức.

Với lợi thế sân nhà và sự chuẩn bị kỹ lưỡng, U20 Việt Nam được kỳ vọng sẽ vượt qua vòng loại U20 châu Á 2025 **Ảnh: VFF**

"Việc đặt ra mục tiêu giành vé tham dự VCK của giải không chỉ là vấn đề về mặt thành tích, mà quan trọng hơn cả là khi được tham dự VCK, các cầu thủ mới có cơ hội được thi đấu với các đội tuyển hàng đầu châu lục, qua đó mới có thể có sự tiến bộ vượt bậc", ông Trần Anh Tú nhấn mạnh.

VĨNH HY

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Người Việt Nam tại Lào và Thái Lan ủng hộ bà con bị ảnh hưởng bão số 3

● Đoàn công tác Tổng Lãnh sự quán (TLSQ) Việt Nam tại Luang Prabang (Lào) cùng chư tăng ni, phật tử chùa Phật Tích, chùa Sokpaluang tại Viêng Chăn, đại diện Ban chấp hành Hội Doanh nghiệp Việt Nam tại Bắc Lào và Nhóm các nhà hảo tâm Việt Nam - Lào do bà Kiều Thị Hằng Phúc, Tổng Lãnh sự nước CHXHCN Việt Nam tại Luang Prabang dẫn đầu đã đến thăm hỏi, động viên, hỗ trợ đồng bào bị thiệt hại do ảnh hưởng của cơn bão Yagi tại tỉnh Luang Namtha.

TLSQ đã trích 200.000.000 kíp, cùng với số tiền 300.000.000 kíp do các chư tăng ni, phật tử chùa Phật Tích, chùa Sokpaluang tại Viêng Chăn quyên góp được trao tận tay cho 500 hộ gia đình thuộc 5 bản (bản Khon, bản Luông, bản Mày, bản Pà-sắc và bản Viêng-nưa) của tỉnh Luang Namtha bị thiệt hại nặng, mỗi hộ gia đình 1.000.000 kíp. Ngoài ra, đoàn công tác TLSQ cũng đã dành thời gian đến thăm hỏi và động viên một số hộ gia đình người Việt Nam đang sinh sống và làm ăn tại tỉnh Luang Namtha bị ảnh hưởng trong đợt bão, lụt vừa qua.

THU HÀ

● Đại sứ quán Việt Nam tại Thái Lan vừa có buổi gặp mặt đại diện cộng đồng người Việt tại Thái Lan trao đổi về tình hình quyên góp ủng hộ đồng bào trong nước bị thiệt hại do bão Yagi. Tại cuộc gặp, ông Nguyễn Ngọc Thìn, Chủ tịch Hội người Việt Nam toàn Thái Lan cho biết, tính đến thời điểm hiện tại, tổng số tiền quyên góp ủng hộ đồng bào trong nước của Hội người Việt Nam toàn Thái Lan, Hiệp hội doanh nhân Thái - Việt Nam toàn Thái cùng bà con kiều bào các địa phương là 4.643.935.000 đồng. Toàn bộ số tiền này đã được chuyển về tài khoản của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Ban cứu trợ Trung ương. Đại sứ Phạm Việt Hùng và bà con kiều bào cùng bày tỏ sự sẻ chia sâu sắc đối với những mất mát của đồng bào trong nước và mong muốn đồng bào vượt qua khó khăn, sớm ổn định cuộc sống.

Bên cạnh việc ủng hộ đồng bào trong nước, nhiều hội người Việt Nam tại các địa phương cũng đã tổ chức hỗ trợ vật chất cho chính quyền và người dân vùng Đông Bắc Thái Lan đang bị ngập lụt.

P.HOA

AI làm tăng "khủng hoảng khí hậu"

● **NGUYỄN DƯƠNG**

Nhà khoa học máy tính Sasha Luccioni vừa công bố, trí tuệ nhân tạo (AI) tạo sinh sử dụng nhiều năng lượng gấp 30 lần so với công cụ tìm kiếm thông thường.

Sự phát triển của AI đã làm tăng hiệu ứng nhà kính

Tạp chí *Time* (Mỹ) công nhận, Sasha Luccioni là 1 trong 100 người có ảnh hưởng nhất trong giới AI năm 2024. Bà đã tìm cách xác định lượng khí thải của các chương trình như ChatGPT hoặc Midjourney trong nhiều năm qua. Sasha Luccioni giải thích, thay vì chỉ trích xuất thông tin như một công cụ tìm kiếm, các chương trình AI tạo ra thông tin mới, khiến toàn bộ quá trình này tiêu tốn nhiều năng lượng hơn. Trong nghiên cứu mới nhất, bà đã chứng minh việc tạo ra hình ảnh có độ nét cao bằng AI cũng tiêu tốn nhiều năng lượng như việc sạc đầy pin một chiếc điện thoại di động.

Dữ liệu từ Cơ quan Năng lượng quốc tế (IEA) cho thấy các lĩnh vực AI, kết hợp với tiền điện tử, đã tiêu thụ gần 460 TWh điện năng vào năm 2022, chiếm 2% tổng sản lượng toàn cầu. Dù Microsoft và Google cam kết đạt được mức trung hòa carbon vào cuối thập kỷ, nhưng các "gã khổng lồ" công nghệ này của Mỹ đã chứng kiến lượng khí thải nhà kính do AI của hãng tăng vọt trong năm 2023. Cụ thể, Google ghi nhận mức tăng 48% so với năm 2019 và Microsoft tăng 29% so với năm 2020.

Cùng với sự phát triển của AI tạo sinh, các hãng công nghệ phải mở rộng khả năng điện toán đám mây và các trung tâm dữ liệu đang mọc lên như nấm. Nhu cầu năng lượng cho AI là rất lớn. Cơ quan Năng lượng quốc tế dự báo, nhu cầu điện cho trung tâm dữ liệu và AI sẽ tăng gấp đôi vào năm 2026, kéo theo nguy cơ thiếu điện khiến hoạt động bị hạn chế.

Sasha Luccioni cảnh báo các công ty công nghệ đang đẩy nhanh cuộc khủng hoảng khí hậu, đồng thời kêu gọi lĩnh vực này minh bạch hơn trong các dữ liệu về phát thải và có chính sách triển khai đúng đắn. Bên cạnh đó, bà lưu ý cần "giải thích cho mọi người biết AI có thể và không thể làm gì, cũng như phải trả giá như thế nào".

Trong bối cảnh ngày càng nhiều công ty muốn tích hợp công nghệ nhiều hơn vào cuộc sống, với các mô hình đàm thoại (chatbot) và thiết bị được kết nối hoặc trong các tìm kiếm trực tuyến, bà Sasha Luccioni bày tỏ ủng hộ việc sử dụng năng lượng một cách tỉnh táo. "Vấn đề ở đây không phải là phản đối AI, mà là lựa chọn đúng công cụ và sử dụng chúng một cách sáng suốt", bà Sasha Luccioni nhấn mạnh.

Tuy nhiên, AI không chỉ gây ra biến đổi khí hậu, mà còn giúp giải quyết vấn đề này. Các chuyên gia lại cho rằng, điều quan trọng là sử dụng AI một cách có trách nhiệm và mang lại lợi ích cho xã hội. Bà Amanda Smith, nhà nghiên cứu cấp cao của Dự án Drawdown cho biết: "Chúng ta vẫn đang tìm cách hiểu và học hỏi lẫn nhau về loại AI nào phù hợp với vấn đề nào và đâu không phải là cách sử dụng tốt nhất sức mạnh máy tính hoặc sức mạnh con người để thiết lập một điều gì đó. Điều quan trọng là phải hiểu rằng, AI có thể là một tác nhân làm tăng lượng khí thải và cũng có thể giúp giảm lượng khí thải".

Một điểm tích cực là các công ty công nghệ đang chuyển đổi sang sử dụng năng lượng tái tạo. Google đặt mục tiêu sử dụng 100% năng lượng sạch vào năm 2030 và đã đạt được 64% năng lượng không carbon vào năm 2023. Công ty cũng tuyên bố rằng các trung tâm dữ liệu của họ hiện tiết kiệm năng lượng hơn 1,8 lần so với mức trung bình của ngành.

Trong bối cảnh AI đang phát triển mạnh mẽ, việc đảm bảo một cách tiếp cận có trách nhiệm là vô cùng quan trọng. Chúng ta cần cân bằng giữa sự đổi mới công nghệ và các giá trị đạo đức, xã hội. Điều này đòi hỏi sự tham gia tích cực của toàn xã hội. Công chúng cần nâng cao nhận thức về tác động của AI, còn các nhà hoạch định chính sách phải xây dựng khung pháp lý phù hợp. Chỉ khi cùng nhau hành động, chúng ta mới có thể khai thác tiềm năng to lớn của AI, đồng thời giảm thiểu rủi ro, hướng tới một tương lai công nghệ bền vững và công bằng cho tất cả mọi người. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Bước đi cần thiết

● **LƯƠNG SAN**

Trung tuần tháng 9, Đức thực hiện mở rộng kiểm soát biên giới đối với tất cả các nước láng giềng nhằm ngăn chặn dòng người di cư.

Theo đó, việc kiểm soát cố định và di động ban đầu được lên kế hoạch triển khai trong 6 tháng, với phương thức thiết lập các trạm kiểm soát tạm thời tại các cửa khẩu đường bộ và kiểm tra tại chỗ. Du khách được khuyến nghị cần mang theo giấy tờ tùy thân khi qua biên giới. Động thái này được giới chức Đức kỳ vọng sẽ hạn chế tình trạng di cư và ngăn chặn sớm các phần tử Hồi giáo cực đoan. Nhất là trong bối cảnh các chi phí liên quan đến việc thuê chỗ ở và chăm sóc người tị nạn đang khiến hệ thống phúc lợi của nền kinh tế hàng đầu EU rơi vào tình trạng quá tải, khi có tới 50.000 người nhập cảnh trái phép vào Đức chỉ trong 7 tháng đầu năm nay. Bởi vậy, giải pháp kiểm soát biên giới của Đức được cho là cần thiết trước khi EU triển khai hệ thống tị nạn mới.

Thực tế, Đức từng được ca ngợi là quốc gia "hào phóng" khi chào đón người tị nạn đến từ Syria, Ukraine và nhiều điểm nóng xung đột trên thế giới. Thế nhưng, khi số người tị nạn tăng cao đã khiến nhiều dịch vụ xã hội bị quá tải và mối lo về an ninh cũng tăng dần do các cuộc tấn công cực đoan liên tiếp xảy ra. Tình trạng này tạo điều kiện thuận lợi để phe cực hữu Sự lựa chọn vì nước Đức (AfD), vốn chủ trương bài người nhập cư, ngày càng thu hút sự ủng hộ của cử tri trước cuộc bầu cử liên bang năm 2025. Vì vậy, hành động siết chặt kiểm soát biên giới được coi là bước đi cần thiết để Chính phủ đương nhiệm xoa dịu làn sóng bất bình, củng cố niềm tin của người dân.

Mặc dù động thái này đang vấp phải sự chỉ trích từ các thành viên khác trong EU, thế nhưng giới chức Đức khó có thể tìm được giải pháp vẹn toàn giữa các bên. Điều này cũng đặt ra yêu cầu cấp bách với EU, cần sớm có giải pháp thống nhất giữa các nước trong khối về vấn đề người di cư, tị nạn, để cùng hành động tích cực hơn.■